DABARTIES BILDESIUOS

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

LITHUANIAN NEWS
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

EINA NUO 1915 METŲ TEL. SOUth Boston 2680 ANTRADIENIS (Tuesday) GRUODŽIO (December) 13 D., 1938 M., Nr. 94. TEL. SOUth Boston 2680 KAINA 5 CENTAI

Svarbus Pranešimas

Lietuvių Romos Katalikų Susivienymo Amerikoj naujų narių prirašinėjimo vajaus baigsis sekančioje savaitėje — šio mėnesio 15 dieną. Įsirašantiems į Lietuvių R. K. Susivienymo narius laike vajaus įstojimo mokėti nereikia. Į Lietuvių R. K. Susivienymą gali įsirašyti ir apdrausti savo gyvybę nuo $150.00 iki $2,000.00 ir sveikatą nuo $3.00 iki $12.00 į savaitę kiekvienas doras lietuvis katalikas ir kiekviena dora lietuvaitė katalikė, sveiki kūnu ir protu, nuo 16 metų iki 55 metų amžiaus. Į Lietuvių R. K. Susivienymą galima įrašyti ir apdrausti ir vaikų bei mergaičių gyvybę.

Lietuvių R. K. Susivienymas yra saugiausia ir tvirčiausia lietuvių katalikų organizacija: narių turi su virš 10,000, turtas siekia apie 1½ milijoną dolerių; turi virš 300 kuopų, kurios yra kiekvienoje lietuvių didesnėje kolonijoje.

Taigi, norintieji įstoti į Lietuvių Romos Katalikų Susivienymą Amerikoje ir apdrausti savo gyvybę ir sveikatą, malonėkite be atidėliojimo kreiptis prie vietinių kuopų valdybos narių, kurie suteiks pilnas įsirašymo informacijas. Atminkite, kad vajus baigsis šio mėnesio 15-tą dieną.

Apie Lietuvos Lenkijos Derybas ir Santykius

"Memeler Dampfboot" Varšuvos korespondentas praneša pasikalbėjimą su kompetentingu lenkų politikos vyru, kurio pavardės nemini ir kuris tarp kitko šitaip pareiškęs apie santykius tarp Lietuvos ir Lenkijos:

"Dabar lietuvių pusėje mes pastebime naują, objektyviai geriau pagrįstą politiką, kuri stengiasi išlyginti santykius su didžiaisiais kaimynais. Iliuzijų vieton stoja blaivus faktų įvertinimas, ir Kaune iš to jau daro pirmąsias reikalingas išvadas. Lenkų pusėje tasai lietuvių persiorientavimas randa tiek pat supratimo, kiek ankstybesnis jų laikymąsis rasdavo kritikos".

Tas pats laikraštis praneša, jog derybose tarp Lietuvos ir Lenkijos, kiek jose liečiamas mokyklų klausimas, stengiamasi prieiti prie mokyklų konvencijos sudarymo.

Ekonominėse derybose bus aiškinamas klausimas lenkams pasinaudoti Klaipėdos uostu. Tarp tolimesnių klausimų, kurie derybose paliečiami, laikraštis mini VVS, kurios veikimas faktiškai jau sustabdytas, klausimą, galima spaudos konvenciją ir t.t.

Ispanijos Nacionalistai Sulaikė 18 Laivų

Gibraltar, — Gruodžio 8. — Ispanijos nacionalistai anginkluotais laivais sulaikė dvylika užsienių prekinių laivu ir šešis Prancūzijos laivus.

— Paaiškėjo, kad per rugsėjo rėn. dėl karo baimės Lietuvoje iš bankų atsiimta 14 mil. litų.

Gen. Franco Pasiruošęs Smarkiam Mūšiui

Barcelona, Ispanija, gruodžio 12 — Ispanijos radikalų valdžia įspėja savo kariuomenę ir drąsina būti pasiruošusiems smarkiam mūšiui su nacionalistais. Sakoma, kad gen. Franco pradėsiąs smarkia ofensyvą Katalonijoj, šiaur-rytinėj Ispanijos dalyj.

Radikalų valdžia sustabdė atleidimą svetimšalių kareivių. Jie varomi į karo lauką ginti pozicijas.

Anthony Eden Kalbėjo J. V. Pramonininkų Suvažiavime

New York — Pereitą savaitę, laivu Aquitania atvyko iš Anglijos Anthony Eden, buvęs Anglijos užsienių reikalų ministerijos sekretorius. Atvyko kviečiamas Jung. Valstybių pramonininkų, kurių suvažiavime pasakė kalbą temoje: "Demokratija iš šiandieninis pasaulis".

Anthony Eden, nors ligšiol buvo griežtoje opozicijoje prieš Chamberlainą, bet atvykęs į Jung. Valstybes labai palankiai atsiliepė apie Anglijos valdžią. Kai kas sako, kad ar tik Anthony Eden nebus pakviestas atgal į valdžią užsienių reikalų ministeriu.

Prancūzijos Ordinai Lietuviams

Kaunas — Už nuopelnus lietuvių ir prancūzų tautų kultūrinio artinimo darbe Prancūzijos Respublikos Prezidentas apdovanojo garbės legiono ordinu p. dr. Pr. V. Raulinaitį, ir ponią M. Valušienę. Prancūzijos Švietimo Ministerija apdovanojo ordinu: "Croix d'officier d'academie" ponias: Bronę Gustainienę, Kotryną Žalkauskienę, Adelę Galaunienę ir Pauliną-Stefaniją Raulinaitienę, o Alliance Francaise apdovanojo savo sidabriniais medaliais ponias: Šeremetevskienę, Eleną Juškienę ir plę Sofiją Naujelytę.

Kat. Spaudos Darbininkų Suvažiavimas

Prie KVC veikiantis kat. spaudos biuras gruodžio 16 d. šaukia į Kauną visus kat. spaudos rašytojus, platintojus ir korespondentus. Suvažiavimas vyks Tėvų Marijonų salėje, prasidės ryto 9 val. Jame žinomos k. spaudos jėgos skaitys paskaitas ir duos teorinių, praktiškų patarimų, kaip reikia kuo tinkamiausiai darbas dirbti.

Daugiau Parduoda Degtinės

Kaunas — Degtinės gėrimui šiemet parduota už 24,800,000 litų. Pernai per ta laiką parduota tik už 22,400,000 litų. Padidėjo net 11 proc. ir spirito pardavimas susisiekimo ir pramonės reikalams.

— Svarstomas klausimas Lietuvoje įsteigti dirbtinių vilnų fabriką. Vilnas gaminsią iš pieno.

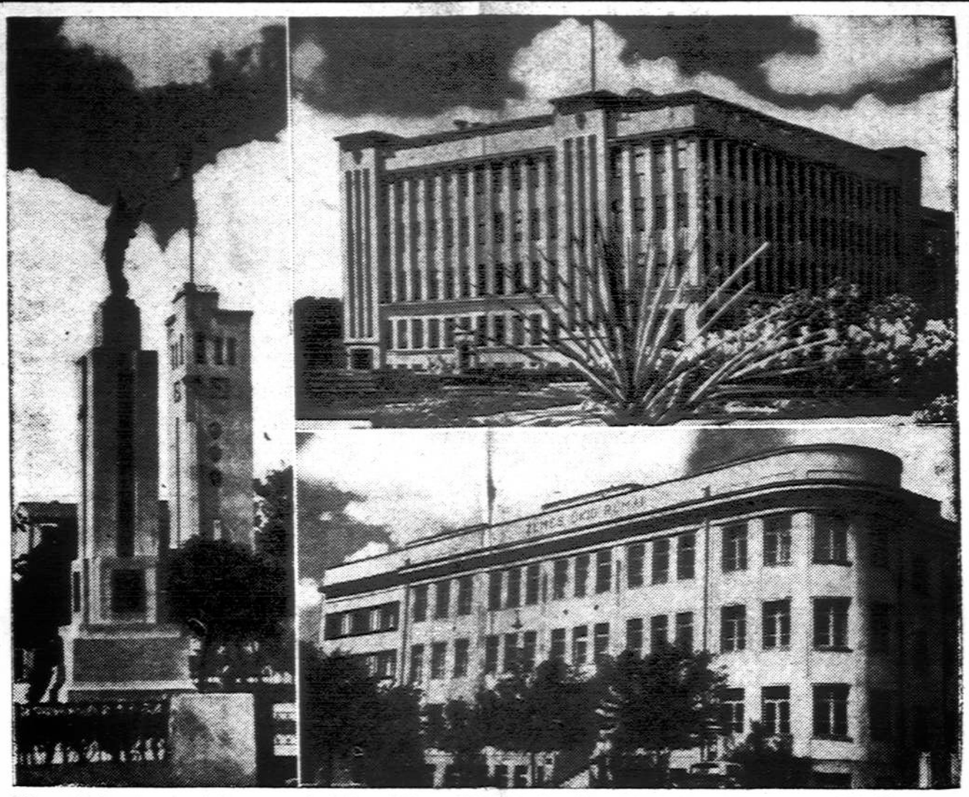

Nepriklausomybės paminklas Karo Muziejaus sodelyje Kaune. Viršuje, Žemės Banko rūmai, apačioje Žemės Ūkio rūmai Kaune. VDV foto.

Pasiūlė Vienybės Sutartį Lima Konferencijoj

Lima, Peru, gruodžio 12 — Pan - Amerikos konferencijai pasiūlytas vienybės sutarties planas prieš užpuolikus. Tikimasi, kad tas planas bus priimtas. Pagal tą planą, jeigu kurią nors iš Amerikos valstybių užpultų priešas, tai kitos valstybės stoja ginti.

Netikslus Apskaitliavimas, Vos Per Plauką Gyvybe Nekainavo

Reuterio Telegramų Agentūra iš Perth, Western Australia praneša, kad į King upę, 20 mylių nuo Wyndham, Vakarinėje Australijoje, vienas vyras vardu Charlie, nuėjo pasigauti 3 pėdų krokodiliuką maistui (kieno maistui?— Aut.). Pamates vieną po vandeniu jo numatyto dydžio beplaukiantį, — Charlie panėrė po vandeniu ir sugriebė ji į glėbį. Bet Charlie padarė gana stambią klaidą! Pasirodė, kad sugautasis jo "krokodiliukas", turi ne 3, bet suvirš 6 pėdas ilgio! Tačiau jis visvien krokodiliuko nebepaleido. Jiedu pradėjo žūtbūtine kovą. Trumpą valandėlę pakariavęs po vandeniu, Charlie su krokodiliuku iškilo viršun ir tolesniai tesė kovą. Pagaliau jis krokodiliu plikomis rankomis išsivilko krantan ir po 15 minučiu žiaurios kovos, užnėrė šniūra jam ant nasrų ir juos surakino. Bet kol jis visa tai padarė, — baisus driežas jam išlaužė viena ranką ir visa kūną baisiai sukramtė. Pagaliau jis parsivilko krokodiliu kaimelin. Čia vietiniai žmonės ji užmušė, ir nulupę jo oda iškimšo, ir kai ji išdžiuss, — bus atiduota muziejun. J. Butkevičius.

Vulkano Pelenai Palaidojo Miestelį Philippinuose

Manila, gruodžio 12 — Išsiveržęs vulkanas užliejo miestelį Camalig ir visiškai sunaikino. Smarkus viesulas pereitą savaitę pridarė daug nuostolių ir užmušė apie 150 žmonių.

Išsluotas Lauk Stalino Policijos Komisaras

Maskva, gruodžio 12 — Pranešama, kad "dėl nesveikatos pasitraukė iš pareigų N. I. Ježov, vidaus reikalų ir politinės policijos komisaras". Taip paduoda iš Maskvos. Bet iš kitų šaltinių pranešama, kad komisaras Ježov prašalintas iš tos vietos kaipo neištikimas Stalinui. Jeigu Ježov būtų "pasitraukęs dėl nesveikatos", kaip praneša iš Maskvos, tai jis nebūtų galėjęs pasilikti ir vandens transporto komisaru.

Naujo vidaus reikalų komisaru paskirtas Lorenti Beria, gruzinas.

Klaipėdos Darbininkams Reikalingi Leidimai Darbui Gauti

Klaipėdos krašto direktorija išleido įsakymą, kuriame pasakyta, kad Klaipėdos krašte gali gauti darbo tik tokie darbėmiai, kurie turės leidimus iš darbo biržų tų savivaldybių, kuriose yra darbininko darbo vieta. Krašte darbo leidimai reikalingi tiktai pramonės ir amatų įmonėse. Darbo leidimai bus duodami tik tokiems darbininkams, kurie įrodys, kad savo darbo vietoje yra ne mažiau, kaip nuo 1937 m. sausio 1 d. Jei būtų didelis darbininkų pareikalavimas, darbo leidimai galės būti duodami ir palengvintomis sąlygomis, jei tik darbininkas dėl sveikatos ir doros neturės kliūčių laisvai gauti butą.

Išrasta Amžina Duona

Bridžuoterio kepėjas anglas Godaras išrado nedžiūstančią duoną, kuri šviežia gali išsilaikyti 15 metų. Visa paslaptis yra ta, kad duona, prieš pradedant ją kepti, aptepama plonu sluoksniu specialaus skystimo, kuris neturi nė kvapo, nė skonio.

Nedžiūstanti Godaro duona didelę reikšmę turės karo atveju.

Naciai Neleido Sakyti Pamokslo Viennoj

Vienna, Austrija - Vokietija, gruodžio 12 — Vokietijos slaptoji policija pradėjo cenzūruoti katalikų kunigų pamokslus. Policija, atėjusi pas J. E. Kardinolo Innitzer sekretorių, kun. Jabob Weinbacher ir pareikalavo, kad jis duotų pamokslo kopiją raštu. Kun. Weinbacher pareiškė, kad jis neturįs ir negalįs duoti. Kada policija prisispyrusi reikalavo, tai kun. Weinbacher pareiškė, kad jis pamokslo nesakysiąs. Nuolatinis Katedros pamokslininkas kun. Karl Door padiktavo trumpą pamokslėlį policijai ir jį pasakė.

Katalikiškoje šalyje, katalikas kunigas negali laisvai pasakyti pamokslo. Tokia tai laisvė nacių valdomoj Vokietijoj.

Pagerbė Kongresmaną Dies'ą

New York, N. Y., gruodžio 12 — New Yorko Valstybės Ekonominė Taryba surengė bankietą, Biltmore viešbutyje, Kongresmaną p. Martin Dies pagerbti. Kongresmanas Dies yra Kongreso komisijos, kuri tyrinėja prieš-amerikonišką veikimą Jungtinėse Valstybėse, pirmininkas. Jis kaipo tos komisijos pirmininkas labai "nusikalto" komunistams, tai jie jį baisiausiai šmeižia. Kongresmanas Dies nepaiso komunistu šmeižtų ir jis yra pasiryžęs tęsti tyrinėjimą ne tik komunizmo, bet ir nacizmo ir kitu izmu veiklą Jungtinėse Valstybėse.

Jugoslavijos Valdžia Laimėjo Rinkimus

Belgradas, Jugoslavija, gruodžio 12 — Vakar įvyko parliamento rinkimai. Rinkimai praėjo be didelių riaušių, nors kaikuriuose Kroatu kaimeliuose žandarai paleido keletą šūvių. Valdžia praneša, kad išskyrus Kroatiją ir Darmatiia, valdžia gavo tarp 60 ir 70 nuošimčių balsų.

Klaipėdos Seimelio Rinkimai

Klaipėda, Lietuva, gruodžio 12 — Vakar Klaipėdos krašte įvyko seimelio rinkimai. Vokietininkai tikisi turėti 24 atstovus iš 29, tai yra tiek pat, kiek turėjo pereitame seimelyj. Kaikurie sako, kad turės vienu daugiau. Tai vokietininkų žinios. Lietuviai ramiai ėjo į balsavimo vietas ir apie rezultatus nieko nesako, nes dar peranksti kalbėti. Tikri balsavimo rezultatai bus paskelbti tik už kelių dienų. Dabar visi spekuliojimai yra be pagrindo. Rinkimai praėjo tvarkiai. Reikia atiduoti kreditas tikriems lietuviams, kad jie, vokietininkams šūkaujant ir Lietuvą puolant, kantriai ėjo į balsavimo vietas. Tokiu būdu balsavimai praėjo be riaušių, ramiai. Tik vieną Amerikos žydelį korespondentą vokietininkai sumušo už tai, kad jis atsisakęs hitleriškai arba naciškai sveikintis.

Beje, prof. Voldemaro vardu buvo išleistas laikraštukas ir rinkimų metu platinamas, kuriuo ragino Klaipėdos krašto piliečius balsuoti už vokiečius. Sakoma, kad tą laikraštuką išleido patys vokiečiai. Laikraštukas konfiskuotas.

Vokietininkai esą rinkimais patenkinti. Dabar laukia Hitlerio įsakymo padaryti sukilimą. Bet klausimas, ar sulauks? Hitleriui Klaipėda nėra taip svarbi pozicija. Taigi vokietininkai po rinkimų pradeda šalčiau galvoti. Suprantama, vokietininkai derėsis, kad kuodaugiausia išsiderėti iš Lietuvos valdžios. Lietuvos valdžia turės panaudoti visus diplomatinius gabumus, kad nesusilpninus savo autoriteto Klaipėdos krašte, kad tai kas iškovota būtų ne tik išlaikyta, bet ir sustiprinta.

Naujasis Klaipėdos seimelis susirinks sausio mėnesyj, 1939 m.

Naujas Klaipėdos Krašto Gubernatorius

Klaipėda, Lietuva, gruodžio 12 — Pranešame, kad naujuoju Klaipėdos krašto gubernatorium paskirtas p. Viktoras Gailius. Klainėdietis, kuris Pasaulinio Karo metu tarnavo Vokietijos kariuomenėje ir buvo apdovanotas geležiniu kryžium už atsižymėjimus.

Gruodžio 9 d. Klaipėdos policija suėmė darbininko Janušo žudikus vokiečius — Burchardtą ir Buschningą.

Klaipėdos krašte prieš rinkimus vokietininkai, vadovaujami gyvulių daktaro Neumano, baisiai triukšmavo ir puolė lietuvius. Visur buvo girdėt tik vokiškos dainos ir šūkiai nukreipti prieš Lietuvą ir lietuvius.

Žydai Bėga Iš Klaipėdos

Pranešama, kad žydai, pradėjus Klaipėdos naciams — vokietininkams triukšmauti, bėga į Kauną ir kitus Lietuvos miestelius.

250 SODALIEČIŲ PIRMAME KONGRESE

Kongresas Pradėtas Iškilmingomis Pamaldomis

Norwood, Mass. — Sekmadienį, gruodžio 11 d., Šv. Jurgio lietuvių parapijoje įvyko Pirmas Sodaliečių Kongresas, kuris prasidėjo iškilmingomis pamaldomis bažnyčioje. Šv. mišias atnašavo kleb. kun. S. P. Kneižis. Pamokslą pasakė kun. P. Juras, Lawrence lietuvių par. klebonas. Kun. A. Baltrušiūnas vadovavo Sodalietėms giedojime. Dalyvavo apie 250 Sodaliečių iš šių lietuvių parapijų: So. Boston, Lawrence, Cambridge, Brockton, Lowell, Worcester (Aušros Vartų parapijos) ir Norwood.

Kongresas praėjo entuziastingoje nuotaikoje.

Vakare, parapijos svetainėje įvyko turininga programa, kurioj dalyvavo parapijų Sodalietės mėgėjos. Žmonių buvo pilnutėlė svetainė.

Prancūzijos Premieras Gavo Parliamento Pasitikėjimą

Paryžius, Prancūzija, — Gruodžio 12 — Po to, kada premieras Daladier ir finansų ministeris Reynaud išaiškino parliamentui valdžios politiką ir veiklą, tai parliamentas 315 balsų prieš 241 pareiškė Daladier'o valdžiai pasitikėjimą.

Dėl streikų valdžia kaltina komunistus.

Lenkija Atmes Ukrainiečių Reikalavimą

Varšuva, Lenkija, gruodžio 12 — Ukrainiečių vadai įteikė Lenkijos parliamentui bilių, kad duotų Ukrainiečiams autonomiją. Seimo pirmininkas pareiškė, kad jis bilių grąžins ukrainiečiams, nes esą pagal konstituciją, tik prezidentas gali reikalauti, kad parliamentas padarytų teritorialines permainas. Jeigu ukrainiečiai nori, kad jų bilius būtų priimtas ir svarstomas parliamente tai jie esą pirmiausia turi gauti prezidento arba ministerių kabineto sutikimą.

Vadinasi, lenkai tik sau nori teisių, bet kitiems jų neduoda.

Italija Perspėja Prancūziją

Roma, Italija, gruodžio 12 — Italijos spoksmanas Vidginio Gavda, kuris dažnai kalba Mussolini vardu, pareiškė, kad Prancūzija daro didelę klaidą nesiskaitydama ir nesvarstydama Italijos reikalavimų gražinti Tunisią, Džibutį ir Suez kanalą.

Žinios Iš Lietuvos

"MES TURIME DAR BE GALO DAUG KO REIKALAUTI!"

Vokiečių Džiaugsmo Manifestacijos Šmalininkuose

"Memeler Dampfboot" daugiau kaip puslapį skiria aprašyti iškilmėms Smalininkuose ir Nidoje. Laikraštis palygina "teroro dienas" 1932 m. ir dabartinį vokiškumo triumfą, kuris Smalininkuose pasireiškęs spalių 5 d. demonstracijomis. Jose, pasak klaipėdiškių vokiečių laikraštį, dalyvavę 5.000 žmonių. Laikraštis ištisai paduoda per manifestacijas kalbėjusio dr. Boettcherio kalbą, kurią čia iš dalies atpasakojame, iš dalies pacituojame.

"Jau dvidešimt metų mūsų nebevadina vokiečiais" bylojo kalbėtojas. "Mus vadino klaipėdiškiais (Memelaender). Kokia tai blanki, nieko nesakanti ir netiksli sąvoka!

Arba vokiečiai, arba lietuviai; vidurio nėra!..."

"Jeigu mes dabar atbudome iš slogaus sapno, kam turime būti dėkingi? (Minia šaukia: mes dėkojame savo vadui Adolfui Hitleriui)."

"Pirmosios didžio džiaugsmo dienos jau praėjo. Dabar ateina išbandymo dienos... Kaip tik dabar kiekvienas dalyvaudamas rinkimuose, turi parodyti ,kad į karo stovio panaikinimą mes žiūrim kaip į pirmą, savaime suprantamą priemonę klaipėdiečiams patenkinti. Mes turime parodyti, kad

iš buvusių valdytojų mes dar turime be galo daug ko reikalauti!

Mes norime vėl būti šeimininkai savo tėvynėje! (Minia spiegdama šaukia: mes norime grįžti į reichą!). Tai mes pasieksime, jeigu patys sukursime tam sąlygas!"

Į savo kalbos pabaigą dr. Boettcheris priminė, jog dr. Neumannas, "kuris yra mūsų siauresnės tėvynės vadas", kandidatas į seimelio atstovus parinkęs tik tokius žmones, "kurie yra išbandyti Lietuvos kalėjimuose arba yra parodę savo drąsą".

*

Mes norėtume tikėti, kad daugumas klaipėdiečių, kaip lietuviai, taip ir vokiečiai, būdami autonomijos šalininkai, jos nori Lietuvos suverenumo ribose, kaip apie tai nekartą buvo pareiškę ir Klaipėdos vokiečių vadai. Aukščiau cituojamus šūkius tektų laikyti atskirų žmonių išsišokimais, kuriuos patys Klaipėdos vokiečiai, būdami lojalūs piliečiai, reikia laukt, turėtų sudraust. XX

Šiauliai

Elgetavo Turintieji po 40 Ha Žemės

Vėlinės savo mistiška melancholija užkrečia kiekvieną, net religinį indiferentą. Deja, Šiauliuose tą šventą rimtį paprastai sudrumsdavo elgetų (labai dažnai simuliantų) dirbtiniai iškraipyti veidai bei raudos, pasigailėjimą kelianti išvaizda. Tačiau šiais metais ši Šiaulių gėda liko pašalinta. Miesto Taryba viešą elgetavimą uždraudė. Policijai įsakyta aiškinti elgetaujančių asmenybes. Pasirodė, kad nemažas elgetų proc. yra atvykę iš kitur, simuliantai arba net pasiturį ūkininkai (2 piliečiai atvykę iš Gruzdžių į Šiaulius elgetauti, turi po 40 ha žemės). Šiaulių visuomenė elgetų klausimo šitokiu išsprendimu labai patenkinta. Ji geriau sutinka mokėti labdarybės tikslams mokestį, paremti prie Šv. Jurgio parapijos gražiai veikiantį Šv. Vincento a Paulo Dr-jos skyrių ar kitas labdaringas draugijas, negu nuolat matyti viešose vietose kadrus elgetų ir klausytis jų "choru".

Lenkai Leisią Veikti Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniuje

Kaunas, — Iš patikimų šaltinių patirta, kad lenkai leisią veikti Lietuvių Mokslo Draugijai kita forma. Numatoma, kad greit būsiąs atidarytas Draugijos etnografinis muziejus.

Kėsinosi Nuversti Greitąjį Traukinį

Pakeliui iš Klaipėdos prie pat Telšių keli piktadariai aukštame pylime, nuo kurio traukinys leidžiasi į pakalnę, išrovė rodyklę bei geležinį stulpą, kurį padėjo skersai kelio.

Laimei prieš pat traukinio atėjimą toj vietoj pravėjo darbo traukinys, kuris labai lėtai važiavo ir dėl to nuo susidūrimo nedaug nukentėjo. Vienas iš pikgeležinkelių ir kriminalinė tadarių jau suimtas. Dėl pasikėsinimo daro kvotą policija.

Panemunis

(Rokiškio apskr.)

NUKRITO NUO TVARTO SU SERGANČIA KOJA IR PASVEIKO

Ūkininkė Klemkienė sirgo daugiau kaip 10 metų ir vaikščiojo labai sunkiai, su lazdomis. Kartą su kažkokiu reikalu užlipo ant tvarto ir, netyčia paslydusi, nukrito ant akmens grindinio. Krisdama smarkiai susitrenkė, bet, įnešta į vidų, atsigavo. Dar kiek pagulėjusi, labai įsinorėjo gerti. Tad atsikėlė ir nuėjo, bet jau be lazdų; ne tik be lazdų, bet dabar jau kaip reikiant vaikščioja ir nebešlubuoja. Koja atrodo sveika, jau gali ir dirbti. Ūk. Klemkienė turi apie 50 m. amžiaus. Aplinkiniai juokais žada visus, kurie šlubuoja, mesti nuo tvartų ant akmenų, kad pasveiktu.

Gudeliai

(Marijampolės apskr.)

RASTA STAMBI KONTRABANDA

Veiverių policija, atvykusi į Gudelius, padarė pil. Karčnelio name kratą. Rado tvarte paslėptą dideli kontrabandini radimį — apie 4 centnerius brangių kilimų, kurių vertė paviršutiniškai įsskaičiuojama apie 40,000 Lt.

Auga Lietuvos Pramonė

Š. m. liepos mėn. Lietuvoje veikė 1.441 pramonės įmonė, kuriose dirbą ne mažiau kaip 5 asmenys; visose tose įmonėse dirbą 40,818 asmenų, jų tarpe 35,063 samdyti darbininkai. Per mėnesį už darbą išmokėta 4,753,600 Lt. Per vienerius paskutinius metus įsisteigė apie 200 naujų pramonės įmonių, o per paskutiniuosius dvejus metus — apie 300 naujų įmonių, dirbančiųjų skaičius padidėjo apie 10,000 asmenų, darbo valandų skaičius padidėjo per dvejus metus 214,000.

Lietuvos Žydai Paaukavo Kariuomenei Sanitarinį Automobilį

Kaunas— Lietuvos žydai šiomis dienomis suaukavo 60,000 litų kariuomenei modernų sanitarinį autobusą pirkti.

— Raseiniuose mirė senas spaustuv. Š. Kadušinas, kurio spaustuvėje buvo atspausdinti pirmieji Lietuvos pašto ženklai.

— Prie Zulovo, Vilniaus krašte, rasti seni lietuvių kapai, kurie bus pradėti moksliškai tyrinėti.

Židikai

253 METŲ SKRYNIA

Mažeikių apskr., Židikų v., Renavos k. pas O. Vipikienę yra didelio senumo skrynia. Jos šone kaimiška menininko ranka išraižymai penkių centimetrų didumo skaičiai — data 1685 metais.

Dabar skrynia vartojama grūdams laikyti, į ją telpa 7 pūrai (centneriai) grūdų. Skrynią pirko Salantuose iš varžytinių. Tai reto amžiaus skrynia — 253 metų.

— "L." rašo, kad Lietuvos banko valdytojas p. J. Tūbelis šiomis dienomis nupirko didelį ūkininko Gustaičio pavyzdingą ūkį prie Prienų, sumokėdamas po 2000 litų už hektarą. Gustaičio dvaras vienas iš geriausių pakaunėje.

Šakiai

Padegė Savo Ūkį ir Dingo?

Girėnų k. ūk. Jono Rinkevičiaus ūkyje kilo gaisras, kuris gerokai išgąsdino šakiečius, nes gaisras labai staigiai išsiplėtė ir vakaro tamsoje atrodė, jog dega Šakiai. Padaryta per 6000

Indionų skautas, Henry D. Zeitz, 73 m. amžiaus, naudojasi šių dienų priemonėmis. Jis jau nebevažiuoja vežimėliu, bet modernišku orlaiviu, kuriuo ir dabar matome jį važiuojantį. Jis pirmą 450 mylių kelionę iš Kansas City į Colorado vežimėliu padarė į 3 mėnesius ir 20 dienų, o orlaiviu iš Seattle į Denver nulekia per nakti.

litų nuostolių. Spėjama, kad trobesius padegė pats savininkas, nes rasta aiškių padegimo žymių. Savininkas, prieš pat gaisrą buvęs namuose, nežinia kur dingo ir iki šiol nesurastas. Gaisrą gesino Šakių šaulių ugniagesių komanda, kuri sėkmingai sulaikė ugnies plėtimąsi ir išgelbėjo visai arti buvusius prie gaisro dar keturis trobesius.

Gelgaudiškis

Miestelis Sparčiai Auga

Paskutiniais metais Gelgaudiškio miestelis pradėjo įvairiais atžvilgiais tobulėti ir augti. Šiemet, priskaičius "Palemono" plytų fabriko džiovyklas ir privačią statybą, miestelyje atsistojo apie 30 namų. Kitais metais šiemet praplėstose miestelio ribose numatoma gyva vyks mūrinė statyba. Tikimasi, kad Gelgaudiškis per 3—5 metus išaugs į visai gražų ir didelį miestelį.

Šiaudinė

— Seniau Šiaudinėje veikė 11 krautuvių, iš kurių 6 bankrutavo. Tokio didelio krautuvių bankroto proc. ligšiol neguvo nė viename Lietuvos miestelyje. Bankrutavusių krautuvių vietoje išdygo 1 restoranas ir valst. degtinės parduotuvė. Šios "įmonės" klijentų turi pakankamai.

Nubaudė Šnipus

Kaunas — Kar. Teismas Butrimonių gyventojus du brolius Škiarus (žydus) ir šof. St. Falkovskį (lenką) nubaudė po 6 metus s. d. kalėjimo už šnipinėjimą vienos svetimos valstybės naudai.

Vietoj Janavičiaus Kviklys

Klaipėdiškis "Memeler Dampfboot" rašo, kad tautininkų gen. sekretorium vietoj dr. Janavičiaus būsiąs dir. Kviklys.

PASIKALBĖJIMAS SU ELGETŲ KARALIUM

Skurdus ir skaudus elgetų gyvenimas. Ne vienam jautresniam žmogui susopa širdį, matant, kaip tie likimo nuskriausti žmonės sušalę, suvargę, nulopytais drabužiais bastosi iš namo į namą ir kiekvienam tiesia savo drebančią ranką, drauge lenkdami gyvenimo vargų nualintą galvą. Elgetos laikomos visuomenės našta. Todėl ir mes, matydami, ypač Kaune, vaikščiojančius šiuos skurdo žmones, ne kartą pasakome vieną kitą aštresnį žodį mūsų labdaringųjų įstaigų ir savivaldybės adresu. Deja, ne visuomet taip iš tikro yra, kaip atrodo. Ne visi ir elgetos jau yra tokie nelaimingi, kaip išsyk gali pasirodyti, ir ne visi priima jiems suteikiamą socialinę globą.

Yra tarp jų tokių, kurie elgetavimą laiko savo rūšies malonumu taip, kaip lošimą kortomis, girtuokliavimą, brakonieriavimą etc. Ir elgetos turi savo pasaulį, kartais labai įdomų ir pilną tik jiems vieniems težinomų įvairiausių nuotykių. Kai kurie elgetos iš tiesų labai keisti, visuomenėj labai populiarūs ir jokiu būdu nemainytų savo amato į kurį nors kitą.

Pav., Šiaulių apskr. Gruzdžių ir Kruopių valsčiuose gastroliuoja elgeta, vadinamas Vincentu. Šis Vincentas jau turi apie 100 metų amžiaus ir visuomet vaikščioja užsikabinęs penkias terbas, prikištas visokių beverčių daiktų, ir dvi armonikas, pirktas dar prieš Didįjį karą. Jis pažįsta veik visus abiejų valsčių gyventojus. Vincentas niekuomet neina miegoti į kambarį, bet miega visuomet kur daržinėse su visu savo turtu ant pečių. Akmenės valsčiuje elgetauja vidutinio amž. moteris, vadinama Mortele. Pastaroji įdomi tuo, kad pas ką tik įeina, tuoj apie tą pragysta savo pačios sukurtą giesmę. Giesmę pagieda gana vykusiai ir sklandžiai. Aukštaičiuose vaikščioja kažkoks aklas elgeta, kuris labai vykusiai pranašaująs metų derlių ir politikos permainas. Apie Klykuolius važinėja elgeta be kojų, kuris daugiau nieko neima, kaip tik pinigus, dešras ir lašinius.

Kaune irgi turime savotiškų elgetavimo "meninkų". Veik kiekvienas kauniet is pažįsta garsiąją gėlių pardavėją Eleną K-tę. Ji elgetauja kiekvienam praeiviui siūlydama pirkti gėlių ir sakosi neturinti nė duonos kąsnio. Jos elgetavimas toks yra įžūlus, jog pilietis noromis nenoromis turi jai duoti kokį centą. Daugiausia ši savotiškoji elgeta prisikabina prie iš provincijos atvykusiųjų ūkininkų ir užsieniečių. Kas K-tei neduoda nieko, tą ji biauriais žodžiais išplūsta, o kartais duodant pinigus čiumpa už visos piniginės ir pasislepia tarp žmonių. Ji policijoje turi už panašius juokus per šimtą protokolų ir yra žinoma kaip gatvės moteris. Taip pat gal ne vienam kauniečiui yra pasigailėjimo jausmą sukėlęs Ažuolyne nuolat sėdįs aukšto ūgio be kojos vyras. Jis sėdi prie tako, ir kai tarnautojai eina iš tarnybų, griežia jiems kažkokia šimtmetine šarmanka. Bet Kauno socialinės įstaigos žino, kad šis žmogus elgetavimą laiko savo gyvenimo malonumu. Jis nuo jam skiriamos globos atsisakė ir, nepaisant perspėjimų, vengdamas policijos elgetauja. Kaip žinome, elgetauti, ypač dideliuose miestuose, įstatymas draudžia, o sugavus elgetaujant keliamos bylos pagal Baudžiamąjį St. 276 str. Kauno elgetos — profesionalai, kad apsisaugotų nuo policijos, turi savo sutartinius ženklus, slaptažodžius ir visokias kitokias atsarginės žymes. Be to, jie turi savo "karalių", kuris savo patyrimu ir gudrumu visiems savo kolegoms duoda įvairių "direktyvų". Bet ir karaliams ne visuomet sekasi. Taigi ir vadinamąjį Kauno elgetų karalių vieną dieną policija ėmė ir pačiupo Kęstučio gatvėje. Pačiupo, ir bendra tvarka iškėlė jam Kauno apylinkės teisme bylą.

— Ar žinojai, kad negalima elgetauti? — klausia teisėjas "karalių". Bet elgeta tyli. Tik pažvelgia savo stiklinėmis akimis į teisėją, pasikrapšto apikaklę ir sujudina lūpas.

— Atsakyk į klausimą. Žinojai, kad negalima iš praeivių prašinėti įžūliai išmaldos?

— Nežinojau, — tyliai iškošia per dantis.

— Kaip tai nežinojai? Policija rašo, kad esi jau daug kartų įspėtas.

— Mažą ką policija rašo. Bet aš neelgetauju, šviesiausias sūdžia...

— Tai iš ko pragyveni?— teiraujasi teisėjas.

— Dievas laiko ir gana, geri žmones padeda.

— Ir dabar, sakai, neelgetavai?

— Ne.

— Bet policijos protokole pasakyta, kad ištiesęs ranką linkčiojai kiekvienam praeiviui.

— Tai buvo visi mano pažįstami, aukščiausias teisme.

— Ar girtas nebuvai?

— Fui!.. Aš girtas būsiu? Juokiatės, p. teisėjau, — ir seniokas papurto galvą.

— Ir vėl meluoji, — barasi teisėjas. — Juk buvo rasta kišenėje degtinės su kažkokiomis žolėmis.

— Tai kas, kad rado... ten ne degtinė, bet vaistai su rūtomis.

— O nuo kokios ligos? — šypsodamosi klausia teisėjas.

— Nuo visokių ligų: ir nuo ramatiko, ir nuo galvos, ir nuo vidurių skaudėjimo...

— Ar gydytojo receptą turi, kad reikalinga gerti degtinę su rūtom?

— Ne. Neturiu. Bet kam jo reikia? Šiuos vaistus, man pasakė dar prieš karą vienas vengras. Ir šviesiausias teismas galite suprasti, kad jau šimtas metų kaip gyvenu pasaulyje ir vartoju šiuos vaistus. Tai yra geriausi ir pigiausi vargšų vaistai. Teisėjas, kiek pasirausęs po bylas, čia pat paskaito visai nelauktą sprendimą: Siemaška, Andrius, už įžūlų prašinėjimą įsigėrus išmaldos nubaudžiamas 2 mėn. kalėti. Senukas, išgirdęs sprendimą, išgąstingai pakėlė akis į teisėją, peržvelgė salę ir, kažką sumurmėjęs po nosimi, tik numojo ranka. Iš jo gestų atrodė, kad dar norėjo kažką pasakyti, bet, matyti, apsigalvojo, kad neverta... XX Amž.

VAŽIUOKITE
LIETUVON
Per
DARBININKO
LAIVAKORCIŲ
AGENTŪRA

366 W. BROADWAY SO. BOSTON MASS.
TEL. SOUTH BOSTON 2680.

Parduodame
Visokios rūšies ANGLIS ir COKE
Taipgi per mus galite pirkti Stokers — automatišką angliams kūrenti mašiną, OIL BURNERS.
Mes reprezentuojame
STETSON FUEL CORP.
Kam reikalingi angliai, prašome pašaukti mus, ir kaip bematant bus pristatyti Bostono apylinkėje.
"DARBININKAS"
366 W. Broadway, Tel. SOU 2680, So. Boston, Mass.

CREMO ALE
Padarytas Tam,
Kad Patenkinus Visus!
Atėję į tavernus ar restauranus visuomet prašykite CREMO ALE, kuris yra padarytas iš geriausių miežių ir tinkamai įsendintas.
CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose.
Kartą jo paragavę — visuomet norėsite!
Cremo Brewing Co.
BELDEN ST. NEW BRITAIN, CONN.
TEL. NEW BRITAIN, 3700.

Brangioji Mano Motina

Nors mano gimimo nuorašai parodo, kad iš gimiau rugsėjo 11 dieną, bet brangioji mano motina sakydavo, tvirtindama, kad aš gimiau Švenčiausios Panelės Marijos gimtadienį, būtent, rugsėjo 8 dieną.

Tų kelių dienų skirtumas mano gimimo datoje nepadaro didelio protarpio. Tačiau, svarbu tas dalykas, kad brangioji mano motina turėjo didelį pamaldumą į Švenč. Panelę Mariją, Dievo Motiną, nes ją dideliai mylėjo ir gerbė.

Štai, Švenčiausios Panelės Marijos Gimimo šventę, brangioji mano motina rašė man sekančio turinio laišką:

"Rugsėjo 8 dieną išpuola Švenčiausios Panelės Marijos Gimimo šventė. Tai "Jeruzolimos garbė, Izraėlio džiaugsmas, mūsų tautos išaukštinimas" (Jud. XV, 10). Taigi, brangus sūneli, ta diena ir dėl mūsų yra reikšminga ir labai svarbi, nes tą pačią dieną ir tu atėjai į šį pasaulį. Ir vien dėl to, sūneli, prašau tą dieną atlaikyti Šv. Mišias, kad Švenčiausioji Dievo Motina neišstumtų mūs iš maloningos savo globos. Mes turime turėti viltį prie Dangiškosios Motinos. Nes po mano mirties, pats neturėsi kitokios motinos, kaip tik vieną Dangiškąją Motiną..."

Tai brangūs gerosios mano motinos žodžiai. Jie tapo atmintinas palikimas sūnui kunigui. O Švenč. Panelės Marijos Gimimo šventė visada bus iškilminga ir majestotinga. Neveltui ir Šventoji Bažnyčia kalba: "Tat, su džiaugsmu ir linksmybe švęskime Dievo Gimdytojos Marijos Gimimo dieną!" Nes Marija yra mūsų dvasios Motina. Mes per Šventojo Krikšto Sakramente suteiktąją mums pašvenčiamąją malonę, tapome Dievo vaikai, o Jėzaus Kristaus, Marijos Sūnaus, broliai.

Iš tikrųjų, brangioji mano motina buvo tikrai atsidavusi Švenčiausios Panelės Marijos globai, ir uoliai meldėsi, prašydama užtarymo ir pagalbos visiems reikalams. Ir Švenč. Panelė Marija taip pat mylėjo gerąją mano motiną, kuri savo gyvenime iškentėjo daug vargų čia, žemėje, betgi tuo pačiu ji džiaugėsi, kad gaudavo visa tai, ko prašydavo. Vienas iš jos nuoširdžių troškimų ir kilnių prašymų buvo tai, kad mirtų Švenč. Panelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šventės dieną. Ir gruodžio 8 dieną, Švenčiausioji Panelė Marija pasiėmė numylėtą mano motiną pas Save, kad turėtų amžinąjį atsilsį ir laimę Dangaus Karalystėje.

Taip, Magdalena Tamoliūnienė, Lietuvoje knygnešė, o čia Amerikoje skaitlingų draugijų narė ir kilnių idėjų žadintoja, iš šio pasaulio atsiskyrė gruodžio 8 dieną, 1936 metais; tačiau — jos nepaprastas ir uolusis pamaldumas į Švenčiausiąją Panelę Mariją pasiliks kilniu pavyzdžiu sekti visiems, kurie trokšta sau arba kitiems pelnyti galingo užtarymo arba gausių malonių iš Marijos, Dievo Motinos. Todėl, ir Šventasis Bernardas neveltui įamžino Švenč. Panelės Marijos užtarymo galybę nemirštančios maldelės žodžiais: "Atmink, Švenčiausioji Panele Marija, jog nuo amžių nebuvo girdėta, kad kas nors Tavo apgyniman bėgąs, Tavo pagalbos meldžiąs, Tavo užtarymo reikalaująs, būtų buvęs apleistas".

Kun. A. T. (Samata)

Šeimininkių Dėmesiui

Jei nori būti gera šeimininkė-virėja, tai tuojau įsigyk labai naudingą knygą — "VALGIŲ GAMINIMAS ir NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS". Be to, šioje knygoje dar yra pridėčkas kaip pasigaminti iš visokių vaisių vyną. Knyga turi 223 puslapius. Jos kaina tik $1.00. Užsakymus su money orderiu siūskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Lietuvių Kalbos

GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS

Parašė

Kun. Dr. Jonas Starkus

Marianapolio Kolegijos Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausta. Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams. Nauja gramatika pasižymi savo taisyklingumu, medžiagos pilnumu, aiškumu ir, kas svarbiausia, gražia tvarka. Viskas vadovėly taikinta mokslą einantiems padėti: vartota priegaidės ženklai, kad kirčiavimu ir balsių ilgumu būtų pažymėtas ištarimas. Žodžiu, tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių kalbą ypač tinkamas lietuvių parapijų mokykloms.

Knyga labai gražiai apdaryta. Kietais, patvariais viršeliais.

Kaina 1 doleris. (Siunčiant paštu $1.15).

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway So. Boston, Mass.

Štai penkios poros dvinukių, kurios dalyvauja dvinukių organizacijos suruoštame bankiete, St. Louis, Mo.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Po 140 Metų Pertraukos Kuržemės Katalikų Vyskupija Vėl Atnaujino Darbą

Latvių spauda, rašo, kad liepojiečiai sekmadienį pergyveno svarbų įvykį: tą dieną Šv. Juozapo katalikų bažnyčioje buvo iškilmingas naujojo Kuržemės vyskupo Antano Urbšio ingresas. Savo pirmajame ganytojiškame laiške naujasis Kuržemės vyskupas pareiškė:

Šiais metais sukanka 140 m. nuo paskutiniojo Kuržemės vysk. Kosakovskio laikų. Nuo to laiko kuržemiečiai ir žemgaliečiai buvo perduoti kaimynių tautų vyskupams, kurie negalėjo kaip reikiant atlikti savo ganomųjų reikalavimų. Tokia padėtis buvo iki pat 1918 metų. Latvijai atkovojus savo laisvę, Šv. Tėvas Pijus XI Latvijos katalikus paėmė į savo globą, paskirdamas Latvijai nuncijų. Turėdamas galvoje Latvijos valstybės dvasinį kilimą ir katalikų gausėjimą, Šv. Tėvas Latvijoje yra įsteigęs bažnytinę provinciją. Visi ir kiti bažnytiniai laimėjimai Latvijoje buvo pasiekti Šv. Tėvo Pijaus XI, Latvijos prezidento Dr. K. Ulmanio, Šv. Sosto nuncijaus Latcijoje arkivyskupo Antonino Aratos ir metropolito Springovičiaus pastangų dėka. Dėl to vyskupas Urbšys savo pirmajame ganytojiškame laiške įsakė visoms vyskupijos bažnyčioms atlaikyti iškilmingas padėkos pamaldas už Šv. Tėvą, Latvijos valstybės prezidentą, vyriausybę, kariuomenę ir arkivyskupą metropolitą Antaną Springovičių. Laiške pabaigoje naujasis vyskupas ragina savo aveles mylėti Latvijos laisvę ir nepriklausomybę visa savo širdimi ir dvasia. Visų šventas, kilnus ir didelis uždavinys yra tarnauti Dievui, tėvynei ir bažnyčiai.

Iškilmingose pamaldose dalyvavo Latvijos žemės ūkio ministras J. Biržniekas, finansų ministras J. Volontas ir švietimo ministras J. Camanis. Ta proga Latvijos ministrai apžiūrėjo vietos ir apylinkių įvairius jų sričių vykdomus darbus. Be to, iškilmingų pamaldų proga buvo perskaityti du Šv. Tėvo linkėjimai. Ingreso proga vyskupas A. Urbšys gavo daug sveikinimų.

16 Metų Amžiaus Jaunuolis Vaikinas, Sugavo Didžiulį "Sparnuočių Vagį"

Britų Suvienytos Spaudos Biuras iš Bucharesto, Rumunijos sostinės, praneša, kad Varatic kaimelio, Transylvaniaus kalnuose, Rumunijoje, vieno gyventojo, mažežemio ūkininko Mykolo Varaticeaunu, naktimis ir dienomis, kaž kas pradėjo vogti po kalnus besiganančias aveles. Jau 3 mėnesiai laiko, kai iš po nakties jam vis pavogdavo ir pavoggdavo po vieną gražiausią ir riebiausią avelę. Nebegalėdamas toliau tos niekšystės pakęsti, — ūkininkas pasiskundė savo sūnui Konstantinui, — 16 m. amžiaus vyrukui, kuris tuo metu tarnavo Rumunijos Skautų Organizacijoje. Konstantinas visa tai tuoj pranešė savo vadui, kuris neapribotam laikui atleido jį nuo savo pareigų ėjimo, ir pasiuntė namon ištyrti tą paslaptingą vagystę.

Jaunuolis Konstantinas Varaticeaunu, parvykęs tėviškėn, nieko nebelaukdamas paėmė savo tėvo medžioklinį šautuvą, dūrklą, kelioliką jardų ilgumo tvirtas plonas virbeles ir visa kita, kas skautui yra būtinai reikalinga, o taipogi ir kelioms dienoms maisto. Taip apsišarvavęs ir prisiruošęs, Varaticeaunu išvyko į kalnus, kur jo tėvo avelės ganėsi, prižadėdamas tėvui sugauti avelių vagį ir gerai jam kailį už tą niekšystę išperti.

Nuvykęs į kalnus, jis pasislėpė mažame kalnų miškely, apie kurį jo tėvo avelės ganėsi. Ir ten tarp medžių ir krūmų pasislėpęs, — jis išbuvo lygiai 4 dienas ir 4 naktis, kantriai laukdamas vagies; tačiau vagis, tarsi nujausdamas sau užtaisytas pinkles, vis nebeatėjo. Išaušo nepaprastai giedras ir šiltas 5 dienos rytas. Dabar vagystė pati savaime automatiškai paaiškėjo! Vaikinas miškelio krūmuose įsilindęs ant žemės begulėdamas, staiga pastebėjo, kad virš miškelio, kaip tik ties pačiomis ganyklomis, kur avelės ganėsi, padebesėsna iškilęs, tarsi monoplanas skraido milžiniškas Auksinis Alpių Aras, ir atydžiai tėmija visa, kas ant žemės randasi. Aras nepaprastai geras akis turėdamas, išsirinko vieną gražiausią ir riebiausią viso pulko aviną, ir tarsi meteoritas, šovė iš padebesių žemėn, ir galingais savo nagais, negailestingai nučiupo savo auką. Tačiau su taip dideliu ir sunkiu savo grobiu, — Auksinis Aras taip greitai nebeįstengė pakylti nuo žemės; tuomet vaikinas tarsi vilyčia iš krūmų išnėręs, prišoko artyn ir nučiupo arą už kaklo. Dabar prasidėjo žūtbūtinė jų dviejų dvikova. Aras, nebegalėdamas giliai suleistus į avino kūną savo nagus taip greitai ištraukti, — nebegalėjo nė pabėgti; todėl desperatingai aštriu ir galingu savo snapu pradėjo gintis. Jis baisingai vaikinui savo snapu sudrąskė ir sukapojo abi rankas ir veidą. Tačiau drąsuolis vaikinas jo visvien nebepaleido. Pagaliau vaikinui pavyko plonos virvelės kilpą užmesti ant kaklo ir arą galutinai smaugte prismaugti. Vaikinas, galutinai nugalėjęs arą, surišo jam sparnus, paliuosavo jo naguose buvusį aviną ir su užnertos ant kaklo virvelės pagalba, parsitempė tą kraujagerį sparnuočių vagį namon, ir pats kruvinu veidu ir baisingai sužeistomis rankomis būdamas.

Sužinoję apie tą įvykį vietiniai kaimelio gyventojai, visi iki vienam išsiskubino jį su aru parvykstantį pasitikti, ir pasitikę iškėlė jam didžiausias ovacijas!

Vėliau tą įvykį pranešus vyriausybei, — jaunuolis vaikinas Varaticeaunu, buvo karaliaus pašauktas į Bucharestą ir už didvyrišką drąsą, apdovanotas aukščiausio laipsnio ordinu,— didžiuliu auksiniu kryžiumi!

J. Butkevičius.

Sovietų Rusijoje Daroma Nauja Jūra

Iš Maskvos oficialių šaltinių pranešama, kad jau netolimoje ateityje Volgos upė žymiai pakeisianti savo vagos padėtį ir dėl to susidarysianti visai kita jos tekėsena. Kad būtų galima jūreivystei išnaudoti ir Kamos upės aukštutinę dalį, numatyta prie Permos statyti naują upės vandens surinktuvą. Tuo būdu bus galima Kamos upės vandens lygmenį žymiai pakelti ir tas vanduo galės užlieti apie 5.000 kvadratinių kilometrų žemės plotą. Ši naujoji jūra būsianti pavadinta "Kamos jūros" vardu. Ji būsianti du kartus didesnė už "Maskvos jūrą". Iš užliejamųjų vietų gyventojai esą pradėti automobiliais gabenti į kitas vietas.

Visas Kaimas Įsikaušo Nuo Jūros Išmesto Raudonojo Vyno

Šiomis dienomis Danijos pakrantėje netoli Esbjergo vietos gyventojai sulaukė retos staigmenos. Jūra išmetė raudonojo vyno kelias bačkutes. Ir ne bet kokio, o puikaus vyno, kuris jūros dugne tegalėjo taip gerai išsistovėti. Tai beveik anekdotiškai linksma istorijėlė.

Atėjus iš geraširdės jūros pirmam raudonojo vyno siuntiniui, prasidėjo stiprumo varžybos: kas yra stipresnis, ar 120 išgerančių danų žvejų kaimo vyrų, ar 20 ir daugiau metų jūros dugne gulėjusi bačkelė? Žinoma, tokiu atveju vyrai nepasiduos menkai bačkelei. Vis dėlto ir aštuonių šimtų litrų išsistovėjusio, stipraus raudonojo vyno bačkelė ne iš kelmo išspirta. Ji vyrų gerklėse gali parodyti savo jėgą. O kiekvienam žvejui išėjo nuo šešių iki septynių litrų. Dar gražiau buvo, kai raudonojo vyno bačkelė paguldė 120 šaunių danų žvejų, kurie savo kojomis nebepajėgė nė namo parsivilkti.

Kai po kiek laiko jūra atsiuntė antrą tokią pat raudonojo vyno bačkutę, danų žvejai buvo atsargesni. Tačiau visų galvas ėmė kvaršinti visai kitas klausimas: iš kur tos bačkelės čia buvo siunčiamos? Pagaliau nustatyta, kad tos vyno bačkelės turi būti kilusios iš kurio nors Didžiojo karo metu paskandinto laivo griaučių, kurie dažnai po ilgų metų atiduoda pasauliui savo turtus. Pasirodžius trečiajai bačkelei, pagaliau žvejai pranešė apie tai vyresnybei... nors paji turėjo priklausyti radėgal pakrantės papročius ir jui. Vėliau pasirodė, kad į šią trečiąją raudonojo vyno bačkutę jau buvo įsibriovę jūros vandens ir vynas nebebuvo tikęs gerti. Dabar žvejai laukia tolimesnio jūros siuntinio, tikėdami, kad jūra pasistengs geriau pagloboti bačkutę, kad jūros vanduo nesugadintų gero vyno.

L.A.

Nuskuto Barzdą Per 25 Sekundes

Latvių spaudos žiniomis, spalių 30 dieną Rygoje įvyko skutėjų konkursas, kur vienas skutėjas nuskuto barzdą per 25 sekundes. Pagal Rygos laikraščių pranešimus tai yra pasaulinis barzdos skutimo rekordas. Prieš ketverius metus Vienoje taip pat buvo skutimo lenktynės ir ten buvo nuskusta barzda per 37 sekundes. Vadinasi, naujas rekordas sutrumpino skutimo laiką per visą 12 sekundžių. Skutėjas yra Janis Rūdis, 27 metų amžiaus.

Egipte Rasti Kapai Su 20 Tūkstančių Mumijų

Vienas Egipto senėnų tyrinėtojas pastaruoju laiku Sacharoje užtiko senus kapus. Jie turį ne mažiau, kaip 5000 metų. Tuose kapuose rasta apie 20 tūkstančių balzamuotų mumijų. Kapuose atkastas turtingai išdabintas kelias, jungiąs kapines su faraono koplytėle. Rasta daugelis parašų, kurie rodo egiptiečių mintis, surašytas į paminklų akmenis prieš 5000 metų. Prie mumijų taip pat rasta daugybė puodų šukių.

Juokeliai

Būdo Savybės

— Mano vyras negeria, nerūko, nekortuoja, o vakarais visada laiku grįžta namo.

— Įdomu, ar jūs jį nuo viso to atpratinot, ar jis toks asilas buvo jau prieš vedybas?

Padalintos Atostogos

— Kaip praleidai atostogas, Vincai?

— Vidutiniškai. Pirmą pusę praleidau Alpėse.

— Puiku. O kur praleidai antrąją pusę?

— Ligoninėje. Gipsavo ko ją.

Nesuprastas Šypsnys

— Matai aną mergaitę? Kai ėjau pro šalį , ji nusišypsojo.

— Nesikrimsk, Jurgi: kai aš tave pirmą kartą pamačiau, taip pat negalėjau susilaikyti nesišypsojusi, bet dabar, kaip matai, apsipratau.

Karališkas Mandagumas

Kartą pas Vokietijos karalių Fridrichą Didįjį buvo atvykę viešėti keletas jo giminaičių. Vaišės jiems, matyt, taip patiko, kad jie nė nebesiruošė išsikraustyti. Praėjo pora savaičių, ir karaliui jų viešėjimas įkyrėjo. Jis pasikviečia juos pas save ir sako:

— Girdėjau, kad jau ketinate išvykti. Labai gaila, bet jeigu jau jūs taip užsispiriate, tai nebetrukdysiu.

Svečiai, žinoma, pasiskubino išvažiuoti.

Žiaurus Grasinimas

Mama moko dukrelę:

— Kai jis tave bučiavo, tau reikėjo šaukti!

— Bet kad jis man grasino...

— Tai kągi jis tau sakė?

— Gi kad daugiau niekada manęs nebebučiuos...

Įsigykite

PILIETYBĖS KATEKIZMĄ

Pamokinantis Apie Amerikos Piliečio Teises ir Priedermes

Jei ruošiesi gauti Pilietybės Popierius, tai ši knygelė daug jums padės, nes joje randasi daug Klausimų ir Atsakymų anglų ir lietuvių kalboje.

Kaina Tik 25c.

Siųskite užsakymus:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsienyj 1 kart savaitėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOUth Boston 2680.

Viešai Skelbiama Valstybinė Bedievybė

Katalikų Bažnyčiai tenka kovoti su atvirais ir slaptais priešais. Atvirieji žiauresni, bet slaptieji pavojingesni. Anie, kaip Herodas, atvirai galabyja nekaltuosius, šitie, kaip Judas, bučiuodami išduoda.

"Mes nesistebim, kad raudonieji puola religiją, — sako Tėvas J. J. Vaughan Jėzuitas. — Jie bent atviri. "Mes neapkenčiam krikščionybę ir krikščionis. Net geriausieji iš jųjų turi būt skaitomi aršiausiais mūsų neprieteliais". Taip kalbėdavo sovietų švietimo ministeris Lunačarskis. Mes taip pat jau pradedam apsiprasti su nacių persekiojimais: jie siekia sunaikinti bažnyčią ir dievinti valstybę. Bet mums tenka nustebti ir susirūpinti, kada taip aukštai valdžioje pastatytas asmuo, Generalinio District Attorney'o pagelbininkas, p. Thurman Arnold viešai pašiepia religiją".

Pasirodo, kad Thurman Arnold viešoje kalboje išsireiškė, kad bažnyčia, kaip bažnyčia, — valstybei gal ir reikalinga, bet negalima gi joje skelbti viduramžinio mokslo. Užteks joje palaikyti folklorą — ką tai panašaus į tautosaką, vadinasi, liaudies literatūrą: mįsles, pasakas, padavimus, dainas ir tt.

Kun. J. J. Vaughan energingai į tai reagavo ir įrodė, kad eilinis ateistas - bedievėlis, tai tik paviršutiniškai apsišvietęs inteligentas, gi tikras gilus mokslininkas būtinai tiki į Dievą. Šia proga jis ir paduoda mokslininkų nuomones. Astronomas James Jean sako: "Jei pasaulis yra minties pasaulis, tai jo sutvėrimas turėjo būti minties darbas. Pasaulis vis daugiau man atrodo kaip didelė mintis, ne kaip didelė mašina". James Jean tą argumentą pasiėmė iš Šv. Tamo Akviniečio, tik jį kitais žodžiais suformulavo. Šv. Tamas argumentuoją taip: pasaulio sutvėrime vyrauja tikslas ir planas, lygiai kaip laikrodžio padaryme. Tą planą ne pats laikrodis pasidarė, bet tas, kurs laikrodį padirbo. Taip lygiai ir pasaulis pats save nesukūrė. Jį sutvėrė begalinė pajėga ir neišmatuojamai galinga mintis. Tad noroms nenoroms tenka pripažinti, kad yra Aukščiausioji Esybė, t. y. Dievas. Izaokas Newton siekė į mokslą giliau negu tūkstančiai kitų mokslininkų. O jis bet gi nepaneigė Dievo buvimo, tik jį sutvirtino. Newtonas taip yra pasakęs: "Saulės, planetų ir kometų tokia stebėtina sudėtis ir tvarka, kad jas galėjo sutverti tik absoliučiai galinga ir išmintinga Esybė". Tokią pat nuomonę pareiškia Kopernikas, Kepleris, Descartes, Pescal, Leibnitz, Linnaeus, Haller, Ampere, Volta ir daug, daug kitų mokslininkų.

Tačiau paviršutiniškai šio to grybštelėjęs inteligentėlis ne tai kad paneigia ar sumuša tų mokslinčių argumentus — jis nepajėgia ir neišdrįsta to padaryti— bet mėgina juos sumažybinti, iškraipyti, pašiepti. Ypač pašieptį. Pašiepimas tai neatsakomingas argumentas. Pavyko — gerai, nepavyko — labai lengva išsisukti: atsiprašau, aš tik juokavau. Ar gi jau juoko nesuprantate? Tačiau pašiepimas labai galingas įrankis tamsesnėse žmonių masėse. Jos į mokslą nesigilina, argumentuoti nemoka. Miklus pašiepimas įtikina jas geriau už svariausią argumentą. Todėl vikrūs agitatoriai ateistai pašiepimais daugiausiai ir verčiasi. Vienas toks neva mokslininkas Halley, Newtono pažįstamas, labai mėgo pakrėsti juokų iš religijos. Vieną kartą jis tai padarė, Newtonui girdint. Newtonas jį tuoj sudraudė: "Nutilk, tamsta. Aš tuos dalykus studijavau, o tamsta — ne". Visa bėda tame, kad tokie žmonės dažniausiai nežino ką kalbą. Vienas trečiaeilės kolegijos profesorėlis, nepaisydamas ar nežinodamas tikrųjų mokslininkų nuomonės, pavelyjo sau taip samprotauti: aš tikiu į krikščionišką ar išmintingą Dievą; bet tikiu į kažkokią man nesuprantamą galybę, kurią aš galiu vadinti savo dievuku.

Bet ką gi reiškia akla galybė be išminties? Anot Tėvo Vaughan, ir dinamitas turi baisią galybę, bet jį turi kontroliuoti išmintis. Kitaip, jis tik neigiama galybė: sprogdina ir ardo.

Nebesupaisyti, ką koks nedakeptas inteligentėlis-ateistas nuposteringauja, bet kuomet aukštai pastatytas valdininkas skelbia valstybinę bedievybę, tai iš tiesų yra kuom susirūpinti. K.

Taika ir karas, tai dvi priešingybės; bet taika, kuri nepagrįsta visuomenės širdyse artimo meilės dvasia — pavojingiausia karo kibirkštis.

Religijos Elementas Auklėjime

Sykį, kun. Bosko, dabar Šv. Kun. Jonas Bosko, Italijoje, Torino mieste, savo Oratorijoje, turėjo vieno žymaus pono vizitą, kuris buvo labai suinteresuotas jaunuomenės auklėjimu ir norėjo surasti priemonę, kaip prašalinus taip dažnus jaunuolių prasižengimus. Kaip išvydo tokį skaitlingą vaikų būrį, kurie užsilaikė taip padoriai kieme, mokykloje, bažnyčioje ir visose kitose jiems prieinamose vietose, be galo paliestas užklausė: "Koks buvo kun. Bosko pedagogijos sekretas ir kaip jis galėjo įsigyti tokį didelį savo jaunuolių pasitikėjimą?" Kun. Bosko paaiškino, kad jo sekretas yra: geras tikybinis išlavinimas ir dažnas priėmimas Šv. Sakramentų. Tas profesorius, kuris jau buvo išbandęs visokius auklėjimo metodus, be pasekmių, turėjo tarti: — tikra tiesa, tikra tiesa, arba religija, arba lazda. —

Gyvenime yra gero ir blogo, yra šviesa ir tamsybė, yra kas džiugina ir kas kankina. Dėl ko esame kartais linksmi, bet kartais labai su nupuolusiu ūpu ir, rodos, kad viskas apie mus vien tik juoda? Nenustokime vilties, po audros ateina giedra ir viskas pasikeičia vienu momentu, nešdama mums linksmią ateitį. Tat gyvenimo nuotikiai ir mūsų prigimties jausmai, kurie džiuginasi gėlės gražumu ir jaučia panieką, matydami vingiuojantį žaltį, kurie didžiuojasi herojišką darbą atlikę ir drovėsi matydami prieš save prasižengimą.

Tas kas duoda gerą pradžią ir išvysto žmoguje gerus elementus, kurie teikia gražų, naudingą ir laimingą gyvenimą, yra nekas kitas kaip religija.

Mums yra reikalinga dvasinė jėga, kad parodytų taką, kuriuo mes turime perbėgti.

Religija reiškia: skirti, atskirti, surinkti visa tai, kas yra gražu ir šventa, visa tai kas kelia ir tobulina, galų gale, visa tai kas mus artina vis labiau prie tiesos šaltinio. Žmogus apturėjo nuo Dievo tam tikrą jam skirtą prigimtį, kaip ir visos kitos būtybės, ir kad palikus žmogumi, jis nuo jos negali atsiskirti. Šv. Pranciškus Salezietis pastebi, kad bitė čiulpia iš gėlių ir karčius syvus, o vistiek juos perdirba į saldų medų, nes jos yra toki prigimtis ir joks kitas sutvėrimas to neįstengtų padaryti. Taip pat ir žmogus pagal savo prigimties trokšta pasiekti tiesą, bet ją tegali pasiekti vien tik naudodamasis Dievo nustatyta tvarka: t. y. pildydamas įsakymus ir klausydamas sąžinės balso.

Dievas, kuris viską taip gerai atliko ir įrengė tokią stebėtiną tvarką, negalėjo duoti gyvenimą, kaip bausmę; po kovos — premija, po skausmo — džiaugsmas, po darbo — poilsis. Religija nėra koks tai laimės išradimas, bet atbulai, yra ne kas kitas, kaip tik meilės aktas, kad pritraukus žmogų atlikinėti savo priedermes ir tokiu būdu gautų amžiną už mokestį. Meilė pritraukia, baimė atitolina. Meilė tveria, baimė naikina.

Sūnus palaidūnas, kuris prasišalindamas iš tėvo namų prarado laimę, ir veltui jos ieškojo kitur; pragyvenęs daug nemalonumų turėjo prabilti: — Kelsiuosiu ir grįšiu į mano tėvo namus. Tat buvo meilės aktas, kuris jį paskatino grįšti į tėvo namus, baimė būtų jį atstūmusi ir padariusi dar labiau nelaimingą. Jei religija yra sielos jėga, ji yra net būtinai sielai reikalinga, už tat negalima ją užslopinti, kaip negalima užslopinti tų įstatų, kurie valdo pasaulį. Jei religija mus mokina kaip turime naudotis tąja jėga, tais įstatais pagal tikslą, kuriam jie buvo duoti; argi mes galime ją išblokšti iš jaunimo auklėjimo tarpo, nutraukdami jiems tą elementą, kuriuo naudodamiesi jie galės išrišti visus sunkiausius gyvenimo punktus? Kaip ugnies prigimtis kylti aukštyn, taip sielos troškimas pažinti tiesą; mes tą troškimą negalime užslopinti, bet turime jį derinti pagal tikrų, pripažintų visų tautų ir Dievo paties apreikštų principų.

Sveikas ir visapusiškas išauklėjimas yra tas, kuris apima visą žmogų. Žmogus susideda iš kūno ir sielos, ne vien tik duona žmogus gyvena, bet žodžiais, kurie išeina iš Dievo lūpų.

Išūgdžius vien tik materialinį, fizinį ir intelektualį gyvenimą, apleidus moralinį ir religinį, asmuo išauga be karakteriaus, be idealo ir be jokių moralinių dėsnių.

Mergaitė, kuri padedant savo meilužiui, nužudo motiną, vien tik dėl to, kad jai drausdavo nedoriai elgtis; vaikų grobikai, kurie dėl turtų, arba vien tik iš keršto atima nekaltiems gyvybę; ir tūkstančiai visokių kitokių nedorybių yra papildoma pasaulyje vien tik dėl moralinės išauklėjimo stokos.

Reikia duoti jaunuoliams gerą religijinį išauklėjimą, kad galėtų išsidirbti teisingą sąžinę ir atskirti savo teises ir privalumus. Teisę savo egzistavimui, savo laisvei, savo laimės atsiekimui; kaip turi elgtis su savimi, su artimu ir su visais kitais tvariniais. Parodykit jaunuoliui jo prakilnumą ir jo atsakomybę; duokite jam suprasti, kad jis nėra koks kamuolys molekulių ir atomų susibrukusių į daiktą, bet jis yra išmintinga esybė ir jam yra duotas gyvenimas, kad eidamas Sutvėrėjo pabrėštomis taisyklėmis pasiektų amžinąją laimę. Tą syk nebus reikalo taip labai nusiskųsti dėl tokio begalo sujrusio gyvenimo ir papildomų niekšiškumų. Galėsime drauge su tuo garsiu jaunimo auklėtoju Šv. kun. Bosko sakyti: — "Atidarykite vieną katalikišką mokyklą, uždarysite vienus pataisos namus, arba net kalėjimą".

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Čekoslovakijos tremtiniai susilaukė pagelbos iš Amerikiečių, kurie Dr. Nicholas Murray Butler, Columbia Universiteto prezidento ir komiteto pirmininko vadovybėje, sudėjo $100,000 šelpimui tremtinių ir tuos pinigus įdavė Čekoslovakijos Raudonajam Kryžiui. Čia parodo Čekoslovakijos tremtinius, kurie vokiečiams užėmus Sudetų kraštą, buvo priversti bėgti.

KLAIPĖDOS KRAŠTO GYVENTOJŲ TAUTYBĖ STATISTIKOS ŠVIESOJE

"Vakarai" skelbia įdomių duomenų apie Klaipėdos kr. gyventojų tautybę statistikos šviesoj:

Paskutiniu laiku su aiškiai nujaučiamais tikslais pradėta daug rašyti ir kalbėti apie tariamą Klaipėdos krašto vokišką charakterį. Tačiau, kaip tą teisybę ir tampytų, ji nenusleipiamai ir aiškiai byloja iš pačių statistinių skaičių, pav., Prūsų valdžios nuo 1837 iki 1910 metų pravestuose gyventojų suskaitymuose.

Kraštutiniame Nemuno vingyje, dabartiniame Klaipėdos krašte, tautybių santykiai pasiliko pastoviai vienodi, kokie galimi tik apleistame ir ūkiškai atsilikusiame pasienio rajone. Tuo tarpu kai Prūsų Lietuvos pietinė dalis į kairę nuo Nemuno prieš karą jau buvo gerokai suvokietinta, tai dešiniajame Nemuno krašte lietuviškumas tvirtai išsilaikė. Tik vienas Klaipėdos miestas buvo vokiškos kalbos sala lietuvių gyvenamoj apylinkėj.

Pasilikusiosios Klaipėdos krašte lietuviškosios dalies prieauglis buvo pradėtas smarkiau vokietinti per bažnyčią, mokyklą ir karo tarnybą. Tokiu būdu, laikui bėgant tautybių santykis pasidarė lietuvybei nebepalankus.

Valdinė Prūsų gyventojų suskaičiavimo statistika rodo jau lietuviškosios gyventojų dalies stagnaciją ir nelietuviškosios dalies daugėjimą. Lietuvių skaičius 1837 m. statistika Klaipėdos krašte rodė 63,290 lietuvių, o 1910 metais tik 69,061, taigi per 73 metus lietuvių bebuvo tik 5,771 lietuvis daugiau. Nelietuviškoji gyventojų dalis 1837 metais siekė tik 30,192 žmones, o 1910 metais jau 72,177 žmonės. Nelietuviškosios gyventojų dalies padaugėjimas buvo galimas tik lietuvių sąskaita, kuri dėl įsigalinčio vokietėjimo pradėjo silpnėti. Taigi valdiški Prūsijos gyventojų skaičiavimo statistikos duomenys rodo, kad Klaipėdos kr. 1837 metais turėjo dar 67,7 proc. lietuvių. Naujojo šimtmečio pradžioj abiejų tautybių skaičius jau buvo susilygines, o 1910 metais pasirodė nelietuviškosios gyventojų dalies jau nežymi persvara būtent 1,1 proc.

Krašte lietuvių gyventojų dalis vis dar pasiliko daugumoje. Nežiūrint lietuviškosios dalies stagnacijos, 1910 metais krašte vis dar buvo išsilikę lietuvių 56 proc. prieš 74 proc. 1837 metais. Tik Klaipėdos mieste lietuvių skaičius buvo žymioje mažumoje. Taip 1837 metais Klaipėdoje kiekvienas dešimtasis gyventojas buvo lietuvis, bet paskui dėl germanizacijos ir emigracijos ir tas skaičius dar sumažėjo. 1910 metais mieste dar buvo rasta apie 2000 lietuvių. Per paskutinį gyventojų suskaitymą vėl buvo rasta 9 proc. lietuvių Klaipėdos mieste.

Taigi, prieš karą kraštas buvo nusveriamai lietuviškas. Tokia dalykų padėtis vėliau įvykusiam krašto susijungimui su Lietuva turėjo nulemiančios reikšmės. Lietuva atgavo kraštą, dėl kurio lietuviško charakterio nebuvo mažiausios abejonės, ir gavo uostą, kurio užnugaris yra dabar visa Lietuva.

AMŽINOJO MIESTO ĮDOMYBĖS

LATERANAS

Vatikanas ir Lateranas tai dvi garsios vietos Romoje. Vatikano žvaigždė tik naujuosiuose amžiuose iškilo, kai buvo pastatyta Šv. Petro bazilika. Laterano vardas jau nuo gilių viduramžių skamba. Kaip dabar Vatikane, tai anksčiau Laterane gyveno popiežiai. Popiežių Laterane gyvenamais laikais, ši vieta buvo 4 kartus didesnė negu šiandien. Tačiau ir šiandien Laterano bazilika ir kitos vietos kreipia ne mažiau atvykusių akis, kaip didingoji Šv. Petro bazilika ar Vatikano muziejus.

ŠVENTIEJI LAIPTAI

Viename Laterano aikštės kampe yra šventieji laiptai. Tie patys laiptai, kuriais Kristus buvo vestas pas Pilotą. Šv. Elena tuos laiptus iš Jeruzalės perkėlė į Romą. Laiptai turi 28 pakopas. Jais tik keliais, besimeldžiant ir stiklais padengtas vietas bebučiuojant, lipama aukštyn. Panašūs laiptai yra Vilniuje prie Bernardinų bažnyčios ir Tytuvėnuose.

Viršuje laiptų yra Visų Šventųjų koplyčia. Ši koplyčia dar XIII š. turtingai išpuošta. Joje yra šventoji skara, kuria Veronika nušluostė Kristui veidą. Iš abiejų laiptų pusių yra atvaizduota Judo nubučiavimas ir Piloto parodymas miniai Jėzaus.

DIDŽIAUSIAS OBELISKAS

Obeliskas yra aukštas akmeninis stulpas. Romos aikštes puošia 13 abeliskų. Jie pargabenti iš Aigipto, nes seniausiais amžiais buvo mada statyti obeliskai. Didžiausias obeliskas yra Laterano aikštėj pastatytas čia prieš 500 metų.

BAŽNYČIŲ MOTINA

Dabar atrodo, kad bažnyčių motina yra Šv. Petro bazilika. kurioje popiežius daugiausiai laiko iškilmingas Šv. Mišias ir nuo kurios balkono teikia laiminimus miestui ir pasauliui. Tačiau vyriausioji bažnyčia yra Laterane.

Laterano bažnyčia yra aštunkampė. Aštuoni porfyro stulpai laiko lubas. Kiti aštuoni marmuriniai stulpai laiko kopulą. Labai gražus yra bažnyčios fasadas.

Ilgus amžius Laterane gyveno popiežiai ir ilgus amžius Laterano bazilika buvo puošiama. Čia ypatingai gražūs garsiųjų popiežių Inocento III ir Leono XIII paminklai. Leono XIII statulos kairėje yra garsiosios jo enciklikos Rerum Novarum rankraštis. Visų apaštalų statulos čia yra milžiniškos.

Popiežius Silvestras II į Laterano baziliką perkėlė Šv. Jono Krikštytojo karstą. Ir pati bazilika vadinasi Šv. Jono vardu.

Bazilikos vidury yra laivo formos popiežiaus altorius. Ant keturių stulpų laikosi altoriaus baldakymas.

Tos bazilikos Šv. Sakramento koplyčioje yra stalas iš kedro medžio. Tas pats stalas, ant kurio įvyko Paskutinė Vakarienė.

Šioj bažnyčioj dar yra Skausmingosios Motinos marmuro statula. Statula tokia gyva, kad tarsi ji kalba.

Laterano vardas vėl plačiai nuaidėjo 1929 m. vasario 9 d., kur buvo pasirašyta sutartis, kuria įkuriama Vatikano valstybė.

Laterano įdomybės maloniai sutiko paaiškinti, buvojant Romoje, gerb. marijonas kun. Draugelis.

J. Matijošaitis.

Gerb. "Darbininko" Bendradarbių Dėmesiui!

Prieš Šv. Kalėdas tą savaitę išeis tik vienas "Darbininko" numeris, būtent, antradienio, gruodžio 20 d. Tai bus padidintas ir iliustruotas Kalėdinis numeris.

Visų Gerb. "Darbininko" Bendradarbių prašome siųsti raštus į Kalėdinį numerį kaip galima ankščiau. Straipsnius jau ir dabar prašome siųsti. Korespondencijas siųskite, kad gautume ne vėliau kai penktadienį, gruodžio 16 d., o trumpas žinias norėtume gauti ne vėliau šeštadienį, gruodžio 17 d.

Prašome šių taisyklių prisilaikyti, jeigu norite, kad Tamstų raštai tilptų Kalėdiniame "Darbininke".

"Darbininko" Redakcija.

MONTREALO BANGOS

ŠĮ SKYRIŲ VEDA

Marija Aukštaitė

Lyg vyšnių žiedeliais erdvė nusikaišė,
Lyg drugių sparnuose snaudžia horizontai...
Stikliniai peizažai obelis nupaišė:
Vis žiemos baltosios išsirengę frontai...

Ir snaudžia eglužė apsiklojus sniego pūku, ir žalsvą viršūnę vis vainikuoja sidabro reketėliai, žvaigždėtos snaiguolės glaudžiasi arčiau sustyrusių spyglių, o erdvė varsotu aušrinės žvilgiu, seka žiema besipuošiančią žemę.

Tik ar viskas joje pušnu?... Ar visiems šilta ir sotu? Ar visi turi žiemos rūbą?... Ar visi sveikatoj pasiruošę žiemos frontams atsispirti?!

Ir štai, senelis, pasiramsčiuodamas lazda... Ties kiekvienu namu jis sustoja, akių ašarotus vokus vis nubraukia rankogaliu, ir ilgai žiūri į kiekvienas duris, ar neišeis duonos plutgalėlis... Jo rankos virpa, kojos nesiruošia kopti nei vienais laiptais, tik širdis pilna dvasinio šalčio vis kyla į žmonių širdis, klabena gęstančiu žodžiu malda: "Tėve mūsų, kurs esi danguje... atsižvelgk... Žemė užmiršo, užmiršo..."

Pro jį praeina kailiuotasis... Meta šiurpų žvilgsnį: "Ko riogso senis ant tako? Ak, kokia nerūpestinga miesto tvarka, pusbasį elegetą nesuvalo... Kur Merlingai? Kur prieglaudos?!"

O senis vis styrina nesuprastas, išguitas savųjų... Ten šilta ir jauku sūnaus pastogėj, bet jis "nešvarus"... "nemoderniškas"... O martulė gi, visą grožių saliono mantą užsikrovus... Argi leis virtuvei dvokti?... Argi nudėvėtą, seną "baldą", gyvą ir prašantį maisto "šantėj" laikyti?...

Ir sukasi tik balti sniegai aplink senio kai obels žilą galvą... Jam vaidenasi Adventai, Kūčios ir Kalėdų buvusios naktys... O toji, kuri bučiavo jo vyšnines lūpas, kurios meilė supo jo visą gyvenimą — ji Lietuvos smėlio kape baltutė ir užmiršta, kaip ir jis pats...

Senelis velkasi virpančiu žingsniu link tūnančio sniege parko. Nors alkanas ir sušalęs, sugrubęs ir sustyręs, bet atsirems dūsaujančio vėjuose beržo, gal jis išraudos praeitį drauge su jo širdimi?...

Ir rauda beržas nevienas... Rauda tūnanti po juo širdis, parimus ant lazdos... O vėjai kvatoja klevų šakomis, topelių viršūnėmis. Miestų fabrikų sirenos kaukia darbininko išsemtam prakaitui, gaudžia šventovių varpai vakaro susikaupimui ir maldai, tik senis neranda žodžių, jo akys erdvėj, o siela neaiškiai klajoja:

— Kūrėjau... ir aš nuilsau... Žemė išsėmė viską, viską... Oh, lai sukaukia mirties sirenos... Lai neša Tavo angelai mano sielą į amžių poilsį... Teesie Tavo valia... Ir snūsta senis saldžiu svaiguliu, ir gula gražus, viliojantis sapnas — praeitis:

Ten toli, toli... Kur snaudžia Lietuvos girios, kur šerkšnos apgulę baltu sidabru eglių šakas, tų girių pušys jam kartoja kuklių Advento keleivių girgždančius žingsnius... Tai jo buvusieji draugai eina rarotų per šarmotas ūkanas...

Jie keliasi vidunakčiuos, vos budrus gaidelis užsignaluoja — jie aunasi kojas naginėmis, taiko vatinius vis šiltesnius, suka galvas į ilgamakres, vynioja kaklus namų megstais šaliais ir, žibalinei lempelei spingsint, užveria nevienos lušnos duris.

Takais takeliais, šilais ir giriomis, piliakalniais ir kloniais — juodi šešėliai vis skuba į tą pusę, kur šaukia prieš aušrą bažnyčios varpas. Ten bėga rarotininkai su sielos džiaugsmo troškuliu, su ilgėsiu altoriui, su audžiama malda... O prietamsios bažnytėlės kertėmis — jau seniai su vargonais skamba Nekaltąjai Mergelei giesmių himnai...

O sodžių pabirusiose sodybose — sužiba langų žiburėliai sekmadienio rytais vis ankščiau... Grinčiose pačios užstalės kerčiose — atvoztos knygos, ir taurūs tikybinio židinio saugotojai sodiečiai — gieda rytines maldas.

Rodos, dabar gieda ir senelis. Įsiskelia ugnys krosniuose, sustumti židiny puodai suka raugintų kopūstų kunkulą, šunta nelupta būlvė, o samtis šimtus kartų vis apsiverčia šeimininkės — jo Magdutės rankoj, ir ji padeda jo giesmei:

"...Tu esi medaus korys stipriojo Samsono..." O ten, seneliui, rodos — vėpso lopšy vos suprasdamas žodį tas pats sūnus, kurs senelį išvarė į gatvę, ir šis mažas švelnus padarėlis — švelnutėmis rankelėmis kimba ir žaidžia jo pynto lopšio virvelėmis... O ten, žibina jam kūrpes išvargęs piemuo, šluoja aslą pakiebelė pusmergaitė, ir visų jų lūpomis kruta giesmė... Traukia kas kiek moka, kiek pajėgia: Nes tik tuo ir jaučiama tradicinis Adventų šventadieniškumo rytas.

Senelis lyg iš miegų nubunda. Jo mintys vis nenutrūksta, vis pinasi: "Kažin, ar ir dabar ten už jūrų Tėvynėj tokios gražios ir šventos žmonių tradicijos?..." Jis mąsto ir vėl vožiasi akių vokai... O čia netikėtai policininko buoželė sukasi jam aplink galvą. Senis pasižiūri: "Ar tik ne sapnas?... Juk visą širdies derlių atidaviau žmonijai, sveikatą sudėjau industrijos aukure... Negi tai man būtų policininko buoželė?..."

Senelis kyla. Dreba sustyrę kaulai, poška sąnariai, bet mintis vis audžia: "Geri žmonės... Tik aš senas bevertis, mano amžius — tai visiems žiauri žiema...

Ir veža jis sunkias kojas, ir snaigės limpa prie pėdų, bučiuoja pro plyšį nuogus pirštus... O beržas košia šakomis raudą vis liūdnesnę, vis skaudžią. Ir suka senį Montrealo bangų verpetai kaip tūkstančius kitų be žymės, be atminimo...

Tik ten, skurdžių kapų kvartaluose vis dygsta naujesni kapai be kryžių, be marmurų, be raudančių tujų... Tik baltos sniego puokštės svyra kai žydinčių akacijų šakos, jos vienodai gula šilkų patalais ant užmirštų kapų ir ant marmurais ramstytų mauzolejų.

Adventai susimetė ir mano sieloj... Ir aš dažnai mąstau apie Tėvynę ir jos takelius. Dvasia ieško šerkšnotų eglių ir šilų, o naktų gludumose man vis dar klega rarotų keleiviai...

EIKIM ABU...

Čia sudedu sielą krapylais kaišytą,
Į taurę kilnumo, saldybės naujos!
Ir nešu prie kojų aš Tau... neprašyta —
Išklausyk, maldingos dvasinės gijos...

Aš Tau meilės siūlą suverpsiu į širdį,
Ilgėsio metimą vieškeliai suras...
Juk Tavoji laimė — manąją pagirdė...
O siela jau sielą, be žodžių supras.

Ir kam mums sakyti: "myliu, ak myliu!"
Juk tai senas rūbas sutryptas šalnos...
Aš suklupus... Tavo aukuruos tyliu...
Bet mūs amžiaus žirgus — idejos balnos!

"Ak, ilgu... vai ilgu..." be prasmės tarmė:
Sielos rankai bokštai, mūrai be spynų...
Jos ploščiai iškils! paliks pragarmė,
Ir vaišins mums širdis dvasinių vynu...

Bučiuoju aš pėdas Tiesai Nazareto...
Tu nepavydėk... čia mūs laimės takas!
Ak, pasiklausyk, maldų siužeto...
Ir eikim abu... kur žvaigždynai šnekas...

Marija Aukštaitė.

Čia parodo kiniečius kareivius, apsikarščiusius įvairiais augalais, kurie gynė Wuhan miestelį, Kinijoj. Jie taip apsikarstę apgavo japonus kareivius.

GEGUŽĖS DIENŲ PRISIMINIMAI

16-tą dieną gegužės mėnesio, buvo tyku, liūdna ir nyku. Tik štai, skambina skambutis. Įeina jaunas mano draugas J. Bernatavičius su savo sužadėtine, ir kviečia vestuvėms; kurios įvykstančios 21 d. gegužės, 9-tą valandą ryte. Draugas prašo pasimelsti už jų laimę, už jų naują gyvenimą, kur juos suriš Montrealo lietuvių katalikų bažnyčia.

Netikėtai užkviestas — nustebau. Ir širdingai dėkojau už nepamiršimą mane pakviesti. Teisinaus, "kažin, melstis ar jau bemokėsiu?". Bet juodu abu mane užėmė: "Kodel gi seniau sakydavai, kad marškinių neturint naujų, nereikia senų išmesti." Sakydavai, kad "religija žmonėms skriaudos nedaro. Bažnyčia mus visus pirmutinė patinka, ir paskutinė palydi iš pasaulio". Todėl senas drauge, maloniai prašome būt mūsų vestuvėse lietuviškoj bažnyčioj.

Šeštadienį, 21 dieną gegužės, ryte taip gražiai saulė šviečia. 9-tą valandą einu į bažnyčią. Pralenkiu jaunas paneles Bandžiūtes. Tuoj ir skambina varpas, ir visa vestuvių partija iš 10 automobilių prie bažnyčios sustojo. Na ir "Veni Creatur Spiritus" bažnyčioj gieda, o čia apie šimtas žmonių — giminės ir draugai, visi jauni, gražūs.. O aš senis jau prie durų riogsau. Dailioj dienoj, dailiai žvakėms šviečiant, vaikiškai pažiūrėjau į šio visko "kaltininkus" maldingai susikaupusius, taip rimtai ir dailiai atrodančius lyg angelus.

Vargonams ūžiant, ir Bandžiūtėms giedant, taip susigraudinau! Mintimis perbėgau praeitį ir kiek, ir kiek ten buvo kvailų užsispyrimų... Ir kodėl man reikėjo šalintis nuo tokių Dieviškų, malonių ceremonijų?...

Visi ūrmu iš bažnyčios. O aš užsižiopsojau ir taip nei rankos paspaust nebeteko jauniesiems. Užtad jo motinai pakračiau!

Grįžus namo radau draugą K. J. karštą kavą su šviežia smetona maišant ir laukiant manęs. Prie pusryčių klausia draugas: — "Na, kaip patiko bažnyčioj?" Sakau, "gražiai, gerai, negaliu nei apsakyti. Išėjus iš bažnyčios, kunigas išdidžiai, bet maloniai į mane pažiūrėjo, o aš taip nekultūriškai lyg susigėdinęs, lyg nusigandęs pro šalį praėjau... Oi, kaip neetiketiškai padariau!"

Pasakyk man, drauge, kodėl taip liudna? Nenoriu nei tos kavos... — tada draugas K. J. velykinio vyno iš spintos ištraukė ir būtinai po dvi čerkas išgėrėm, tada jau buvo gardūs ir pusryčiai. Sušilęs, įkaitęs sakau: "Dažnai man liudna negera, nors pavasaris, viskas jaunatve kvepia, o man jau ruduo, reikia skaitytis ką paliksiu po savęs... Ar neverta ir man kas nors daryt? Kas nors reformuot pas save?""

Taip būtume ilgai kalbėję, bet čia pribuvo automobilis ir turėjome važiuoti į vestuves. Ten prie stalų, apkrautų gardžiais valgiais ir muzikai grojant, nei nepasijutom, kad jau salės šeimininkas liepė laušt "vestuvių pyragą", ir skyrstytis. Aš pakratęs rankas, palinkėjęs geros laimės... kad laimė laistytų jaunųjų takelius auksu per ilgą, laimingą gyvenimą. O po mirties, kad duonos riekelę Dievas padovanotų. Tuom tarpu jaunoji dar bučkį... Tokiam senam kerėplai bus neužmirštama, o kaimynas už kalnieriaus, į mašiną, ir namo! Šie prisiminimai, kažkodėl man visuomet brangūs.

Džianas.

Išsiskyrusios šeimos vaikeliai, dėl kurių iškelta byla teisme. Tų vaikų tėvas Guy Maynard Liddell, Anglijos civilės inteligencijos departmento viršininkas, reikalauja, kad teismas pavestų vaikus jam globoti, bet motina priešinasi. Jiedu yra išsiskyrę. Motina su vaikais gyvena Miami, Floridoj.

Unciškių Partizanai

Iš Partizanų Ant. Indrulio ir Ant. Motiejūno Pasakojimų

1919 metų pavasarį į Lietuvą brovėsi bolševikai. Tuomet Vabalninko miestelyje jiems priešintis susiorganizavo partizanai, vadovaujami B. Sakalausko. Vietos bolševikai taip pat nesnaudė ir ruošė atėjūnams dirvą. Kai į Vabalninką gausingiau ėmė jie telktis, partizanai pasitraukė iš miestelio už 6 klm. ir sustojo Unciškių km. Nuo to jie ir buvo pavadinti Unciškių partizanais. Jų ženklas — geltonas kaspinas ant kairės rankovės. Apsistojusius Unciškiuose partizanus, kurių tarpe buvo ir to pat kaimo žmonių, gyventojai mylėjo, nes juose matė savo užtarėjus, gyvybės ir turto saugotojus.

Unciškių partizanai savo štabą įsitaisė ūkin. Juozo Gataučio seklyčioje, o klėtyje kalėjimą suimtiesiems bolševikams laikyti. Unciškių partizanų darbas — saugoti kaimą ir apylinkę nuo bolševikų ir plėšikų, sulaikyti bolševikų slinkimą pirmyn; rinkti šautuvus ir šovinius ir telkti daugiau partizanų.

Partizanai, gavę žinių, kur bolševikai skriaudžia žmones, nepaisydami pavojaus, dažniausiai raiti skubėdavo pagalbon. Ir kiekvienas Unciškių partizanų pasirodymas su geltonais kaspinais ant rankovių, žmones nuteikdavo raminamai. Beveik visi Unciškių partizanai buvo raiti, su savais arkliais. Geltonkaspiniai raiteliai visur buvo maloniai laukiami.

Unciškių partizanų štabas turėjo ir "žvalgybos skyrių". Juk reikėjo žinoti, kaip ir kur veikia bolševikai. Žinias gaudavo ir siųsdavo daugiausia per moteris, kurios skietuose atnešdavo bei nunešdavo pranešimus kur reikia; nors tokias "šnipes" bolševikai ir sulaikydavę, iškrėsdavę, bet nieko nerasdavę. Sulaikytosios teisindavosi bolševikams, kad be jokių blogų tikslų, einančios su skietais pas žmones austi audeklų... Iš tokių Unciškių partizanų bendradarbių paminėtina to kaimo bežemio gyventojo duktė Pranė Motiejūnaitė.

Partizanai apylinkės bolševikams buvo tikra pabaisa; kur tik jie pasisukdavo žmonių plėšti, tuojau būdavo užpuolami. Partizanai pasižymėjo nepaprasta drąsa ir narsumu. Pavyzdžiui, Jesiūliškių km. Jėčius, vienas, raitas ir "ginkluotas" tik botagu, paėmė nelaisvėn du ginkluotus bolševikų agentus. Prie partizanų štabo veikęs karo lauko teismas, kuris tuos bolševikų šnipus nuteisęs mirties bausme, kuri buvo įvykdyta Čimulauskio miške. Žinoma, sugautiems mažesniems nusikaltėliams tas teismas taikydavo švelnesnes bausmes; kitiems pakakdavę ir rykščių.

Dėl aktyvios Unciškių partizanų veiklos, bolševikai ant jų ir net paties kaimo labai niršo ir grasino nepalikti akmens ant akmens... Bolševikais tuomet buvo virtę daugiausia aplinkinių kaimų mažažemiai ūkininkai — pakrikėliai, kurie vedė atėjūnus į Unciškius ir kitur. Jie daugiausia ir grasė ramiems gyventojams. Tokių tarpe buvo Muimeliškių km. Vc-s, kuris, pasidaręs "komisaru", vedė atėjūnus į Unciškius. Taip pat "pasižymėjo" ir Daržų km. Sd-s. Daug tokių dabar sau ramiai lietuvišką duonelę kramto. Visa jau praeity ir kaimynai atleido "kaltes saviems kaltiems".

Unciškių partizanai, iš visų pusių spaudžiami daug gausingesnio priešo, Unciškiuose negalėjo ilgiau laikytis. Apie balandžio mėn. pabaigą, jie rengėsi pasitraukti toliau. Gyventojai su gyvuliais išsislapstė miškuose. Vis tik partizanai geruoju Unciškių neatidavė. Kada bolševikai buvo prisiartinę prie kaimo ir, jau buvo Užbalelio raistyne už 1 klm., partizanai pirmieji pradėjo kautynes. Kautynės truko daugiau kaip pusę dienos. Buvo sužeistas partizanas Lazdynas iš Vabalninko m. Bolševikų buvę užmušty ir sužeistų. Pasibaigus kautynėms ir priešui slenkant į kaimą, partizanai pasitraukė iš Unciškių, i stabdydami bolševikų veržimąsi, pasiekė Joniškėlį, kur susijungė su kitais partizanais.

Partizanams iš Unciškių pasitraukus, kaimą užėmė bolševikai ir ėmė visk grobti.

Unciškių partizanai džiaugiasi nepriklausomu gyvenimu ir, prireikus, yra pasiryžę vėl imtis ginklo į rankas.

Ant. Gatauti
"T.

Misijonieriaus Pranešimas

Misijonierius J. Kidykas S. J. praneša Gerb. Klebonams, kad visą ateinančią gavėnią yra jau užimtas darbu įvairiose parapijose. Norintiems galėtų patarnauti tik tuojau po Naujų Metų, ar po Velykų švenčių.

J. Kidykas, S. J.
St. Ignatius High School,
1076 W. Roosevelt Road,
Chicago, Illinois.

Tuo pačiu adresu prašomi kreiptis visi, kurie nori atsinaujinti "Žvaigždės" ar "Misijų" prenumeratą ateinantiems metams.

LDS. Narių Ir "Darbininko" Skaitytojų Dėmesiui!

Šiuomi "Darbininko" Administracija skelbia Gruodžio, Sausio ir Vasario mėnesius — "Darbininko" Vajaus mėnesius. Per tuos trejetą mėnesių "Darbininko" kaina sumažinta iki $3.00 metams. Už pusę metų $1.50. Sykį į savaitę metams $1.50. Į Lietuvą metams — $4.00, pusei metų — $2.00.

Taigi prašome gerb. "Darbininko" skaitytojų pasinaudoti vajaus proga — atnaujinti "Darbininko" prenumeratą iki Vasario 28 d.

Taipgi primename ir LDS kuopoms, kad didžiumoje LDS narių duoklės baigiasi Gruodžio mėnesį. Taigi prašytume visų gerb. LDS narių laiku apsimokėti už oganą "Darbininką".

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NEW HAVEN, CONN.

40 VALANDŲ ATLAIDAI ŠV. KAZIMIERO PAR. BAŽNYČIOJ

Lapkr. 27 d., per sumą iškilmingai prasidėjo 40 valandų Šv. Sakramento adoracija, su procesija, kurioje dalyvavo Marijos Vaikelių draugijos narės, pasipuošusios naujais mėlynais apsiaustais ir karunėlėms, kas darė labai gražų vaizdą.

Altorius papuoštas neapsakomai puikiai baltoms, Chrysanthemoms, kurias suaukavo draugijos bei kuopos.

Klebonui kun. M. Pankui į pagelbą atvyko svečiai kunigai, kurių tarpe matėsi, sekanti: kun. J. Vasys iš Worcester, Mass., kun. J. Simonaitis iš Elizabeth, N. J., kun. J. Balkūnas, iš Maspeth, L. I., kun. M. Cibulskas iš La Sallette Kolegijos Hartford, Conn., kun. J. Ambotas ir kun. J. Kripas iš Hartford, kun. J. Valantiejus ir kun. E. Gradeckis iš Waterbury, Conn., kun. A. Vaškelis ir F. Karlonas iš New Britain, Conn., kun. Ražaitis iš Bridgeport, Ct., kun. V. P. Karkauskas iš Ansonia, Conn. Pastarasis yra buvęs mūsų parapijos klebonu ir ilgus metus, tai buvo malonu ji pamatyti mūsų bažnyčioje.

Sekmadienio vakare pamokslą sakė kun. J. Valantiejus, pirmadienį — kun. J. Vasys, antradienį — kunigas J. Balkūnas.

Nors oras pasitaikė blogas, bet žmonės lankėsi į bažnyčią ir artinosi prie Šv. Komunijos. Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovystėje varg. p-nios A. Kripienės atsižymėjo savo gražiu giedojimu, už ką priklauso garbė choro vedėjai, kad lavina naujas giesmes, kurias tenka girdėti kiekvieną sekmadienį. Jaunime klausyk ir dirbk su savo vedėja nesigailėsi.

Labai yra malonu, kad p-lė O. Dubinskaitė iš Ansonia, Conn. nesigaili savo laiko atvykti ir savo maloniu balsu išpildyti solos kaip Sekmadieniais, taip ir per atlaidus.

Marijos Vaikelių Draugijai priklauso garbė ir nagyvrimas, kad taip gražiai ir tvarkingai moka dalyvauti procesijoj.

Klebonui kun. M. Pankui už priruošima šios dvasinės puotos priklauso nuoširdi padėka.

Gyvojo Rožančiaus draugijos narės įtaisė arba paaukavo dvi gražias albas klebonui, kurios labai buvo reikalingos. Už tokį susipratimą ir gerą širdį draugijai priklauso garbė. Jau ne pirmą kartą ši draugija suteikia naudingas dovanas bažnyčiai ir kitiems geriems tikslams.

Kalėdų šventėms besiartinant, visi galvoja apie pirkimą dovanų savo giminėms bei draugams - gėms. Taigi būtu naudinga pagalvoti, kad geru dovanu tarpe yra geri katalikiški laikraščiai bei knygos, kurios taipgi gali būti pasiųstos į Lietuvą. Gargždiškė.

DETROIT, MICH.

Gruodžio 1, š. m. įvyko Mot. Są-gos 54 kuopos metinis susirinkimas Šv. Jurgio par. mokyklos svetainėj. Dalyvavo daug narių. Pirm. O. Kratavičienė atidarė susirinkimą malda. Protokolų raštininkė M. Vaičiūnaitė perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris buvo vienbalsiai priimtas. Randasi viena ligonė — Mignaitienė. Bazaro komisija kvietė visas sąjungietes atsilankyti į bazarą vakarais. Bunco ir Pinocklio vakarėlis įvyko gruodžio 8 d.

Nutarta turėti 20 metų gyvavimo Moterų Sąjungos 54 kuopos sukakties minėjimą balandžio mėnesį. Į komisiją išrinkta J. Medinienė, S. Sabonienė, O. Banionienė, M. Valitkevičienė. Šį paminėjimą manoma iškilmingai rengti su vakariene, programa ir šokiais. Bilietas vienas doleris. Narės turėjo progos pamatyt paveikslus, kurie buvo traukti.

Į katalikų akciją išrinkta atstovės: O. Kremblienė ir O. Kratavičienė.

Naujų 1939 metų valdyba: — Dvasios vadas — kleb. kun. J. Čižauskas; pirmininkė — Ona Kratavičienė; vice pirm. — Julė Medinienė; protok. rašt. — Marijona Vaičiūnaitė; fin. rašt. — Magdalena Stankienė; ižd. — Petronėlė Medonienė; iždo globėjos — Antanina Kaminskienė, Ona Kremblienė; maršalka — Kunegunda Dailidienė; indų globėja — Marijona Šaltinienė; knygų peržiūrėtojos — M. Kasevičienė, P. Medonienė, ir Valitkevičienė; korespondentė — Ona Jurgutienė (Yurgutis); daktaras kvotėjas — Dr. J. Jonikaitis; jaunamečių vedėja — Cecilia Stankiūtė, globėjos — Marijona Kasevičiūtė ir Marijona Blaskevičienė.

Susirinkimas baigtas malda. Pirm. O. Kratavičienė visas nares kvietė užkandžių, kurie buvo parūpinti 1938 M. S. 54 kp. valdybos del visų narių už šių metų koperatyvų veikimą, kartu pagerbimui mūsų viešnios iš Lietuvos Petronėlės Jurgutytės. Mūsų kuopa yra dėkinga valdybai 1938 metų už kilnius darbus ir tikimos, kad nauja 1939 metų valdyba veiks nenuilstančiai kuopos naudai, o narės energiškai, draugiškai išvien didins mūsų kuopą. Aš asmeniškai dėkuoju valdybai ir narėms už malonų priėmimą mūsų viešnios, P. Jurgutytės, ir linkiu visoms linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų 1939 metų.

O. Yurgutis, M.S. 54 kp. koresp.

Lapkričio 22 d., O. Kratavičienė iškėlė skanius pietus savo name pagerbti Petronėlę Jurgutytę iš Laukuvos, Lietuvos. Sekančios dalyvavo šioje puotoje: M. Meitienė, B. Druskauskienė, M. Kasevičienė, U. Rakauskienė, E. Paurazienė ir O. Jurgutienė.

Kaipo viešnios brolienėlė, tariu širdingiausią ačiū O. Kratavičienei, jos mamytei O. Šeirienei ir šeimai, kurie prisidėjo taip gražiai mūsų viešnią pagerbti.

O. Yurgutis, M.S. 54 kp. koresp.

Vaizdas iš New Yorko. Kada gatvėse buvo labai slidu, tai piliečiai turėjo eiti keturiomis. Šį nelaimingą, kad kiek būtų automobilius suvažinėjęs.

Worcester, Mass.

Šv. Kazimiero Parapija

LDS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 4, įvyko LDS metinis susirinkimas, nors ne taip gausus kaip galėjo būti aptarus bėgiamus reikalus, dar nutarta rengti "Centinį Kermošių" netolimoj ateityj.

Valdyba 1939 metais palikta ta pati: pirm. — Rimša; vice pirm. — Urmonienė; prot. rašt. — Barysas; fin. rašt. — Blavackas; iždi. Mažukna.

KALĖDŲ VAKARĖLIS

Moterų Sąjungos 5-ta kuopa turėjo labai malonų ir gražų Kalėdinį vakarėlį savo metiniame susirinkime gruodžio 5-tą.

Užbaigus kuopos reikalus, nares pakvietė p. M. Vaitekūnienė prie gražiai papuoštų stalų, kur ji su savo padėjėjomis pavaišino nares gardžiais užkandžiais. Po jo sekė dovanų traukimas, kas sukėlė linksmą nuotaiką narių tarpe.

Kadangi narės buvo patenkintos esančios valdybos darbuote, tad pakvietė ja ir kitiems metams vesti kuopos reikalus. Valdybon įeina: pirm. M. Liutkiūtė; vice pirm. — P. Bruožienė; prot. rašt. — M. Dilionienė; fin. rašt.— V. Kučinskienė; iždi. — P. Bačinskienė; iždo globėjos — M. Ulevičienė ir E. Paulauskienė, maršalka — E. Nevulienė.

Korespondentė į vietos anglų spaudą apsiėmė būti M. Dilionienė, o į "Darbininką" Uršulė T. Daukantienė.

40-ties PAMALDOS

Prasidedant gruodžio 11-tą, Šv. Kazimiero parapijoj įvyksta 40-ties pamaldos. Parapijos kunigams pribus į talka ir kiti svečiai kunigai. Graži proga tikintiesiems prisiruošti prie Kalėdų švenčių. Rūtvilė.

Aušros Vartų Parapija

Lapkričio 28 dieną, 7:30 val. vakare, įvyko Aušros Vartų par. Moterų Socialio Klubo susirinkimas. Atsilankė gražus būrys narių. Šiame susirinkime prisirašė septyniolika naujų narių. Labai malonu matyti kaip Moterų Socialis klubas auga.

Sekantis susirinkimas įvyks antradienį 27 gruodžio, 8 valandą vakare, parapijos svetainėje. Tą vakarą, po susirinkimo nutarta surengti Kalėdų programą; taipgi nutarta įteikti viena kitai po mažą dovanėlę.

Baigiant šį susirinkimą, pirm. Marijona Čižauskienė surengė gražų pyragų ir kavos, su veikiančiosiso komisijos pagelba. Penkiosdešimts keturios narės buvo priimtos. Užkandžių stalai buvo išpuošti rožinėmis ir žaliomis spalvomis. Kiekviena narė gavo dovanėlę.

Po užkandžių, įvyko "Bingo" žaidimas. Dovanas aukojo sekančios: Anėlė Nedzveckienė, Amelija Jankauskienė, Marė Paleckas, Marė Pijaunienė, Katrina Puodžiūnienė.

"Bingo" dovanas laimėjo p-lė Monika Vieraitytė, Elzbieta Kronalienė, Margaret Beauchemin, Ona Vaitkevičienė, Marė Purienė, Ona Kazlauskienė, Alena Chesnienė, Victoria E. Shea ir Jean Bendoraitytė.

Širdingai ačiū pirm. Marijonai Čižauskienei už jos prielankumą. Taipgi ačiū veikiančiai komisijai. Visos narės linksmai praleido vakarą. *A.M.V.*

PAIEŠKOMI

1. Aleksandravičius, Viktoras, Danieliaus sūnus, kilęs iš Telšių apskr., Varnių valsč., Palūkščio km. Išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes 1913 metais. Prieš šešioliką metų jo adresas buvo toks: 356 P. U. Box 104. Lewiston, Maine.

2. Baginskis, Jonas, išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes 1934 metais, prieš metus gyvenęs Brooklyn, N. Y.

3. Baginas, Kazys, (tėvas) ir Baginas, Kazys (sūnus), manoma, kad prieš 10 metų mirė Brooklyne, N. Y. Žinantieji prašomi apie juos pranešti.

4. Braslauskis, Antanas ir jo brolis Kazimieras, iki 1938 mt. vasario 17 d. gyvenę Jungtinėse Amerikos Valstybėse, P. O. Osage, W. Va. Box 72. Jie abu buvo nevedę. Turima žinių, kad Antanas Braslauskis 1937 met. rugpiūčio 11 d. miręs. Kazimieras Braslauskis buvo Didžiojo Karo invalidas ir gaudavo pensiją.

5. Dzinkus (Dzenkevičius), Kazys, prieš Didįjį Karą išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes. Išvyko jau senas žmogus, turėdamas virš 60 metų amžiaus. Manoma, kad kilęs iš Tauragės apskr., Naumiesčio valsč., Adamavos kaimo, bet kame J. A. V. apsigyveno, nežinoma.

6. Jasinskis (Johnson), Ignas ir jo brolis Leonas (Liway). Ignas išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes 1910 - 1911 metais ir gyveno Betol, Wyrmont (Vermont?) apylinkėje. Yra žinoma, kad 1913 metais jis gyveno Francfort, Men. (Maine?). Leonas Jasinskis (Liway Johson) 1895 metais išvyko į Čikagą. Turėjo tris vaikus. Abu broliai gimę Lydavėnuose.

7. Jocaitis, Hermanas, kilęs iš Vidkiemių kaimo, Pagėgių apskrities., š. m. spalių mėn. gyvenęs 546 E. 136th Bronx, N.Y.

8. Jocius, Liudvikas, prieš 10 metų gyvenęs Brockton, Mass. Batol St., netoli pašto. Buvęs pasiturintis. Manoma, kad kilęs iš Raseinių apskr., Kelmės valsč., Degučių kaimo.

9. Jucaitis, Antanas, (Anthony Eukaitis) atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, rodos, apie 1909 metus. Buvo vedęs. Iki 1925 metų gyveno R.F.D. Nr. 4, Bideport, Me. Vėliau, rodos persikėlė gyventi į Bostoną.

10. Jurgelevičius — Jurgela, Vincas, kilęs iš Plokščių valsč., Šakių apskr. Pašiurkščių k. (Dėdėnų K. prieš Didįjį Karą). Dabar jis būtų apie 49 metus amžiaus. Į Ameriką išvyko 1905 metais. Iš pradžių jis gyveno Pottsville, Pa., vėliau persikėlė į Cleveland, Ohio. Yra žinoma, kad jis ten gyveno apie 1912 m.

11. Kasperavičius (Kasper), Adolfas, Antano sūnus, išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes 1923 metais. Apsigyvenęs 1710 So. Front St., Philadelphia, Pa., vėliau persikėlęs į 3333 Livingston St., Philadelphia, Pa. Jau 9 — 10 metų, kaip nėra apie jį jokių žinių. Manoma, kad miręs.

12. Kleira, Juozas, gyvenęs Ontario Provincijoje, Canadoje. Rastas jo atsargos liudijimas Nr. 4083 ir dvi fotografijos. Savininkas prašomas atsiliepti.

13. Lėika, Liudvikas, Antano ir Barboros sūnus, gimęs 1876 metais, Kušelių kaime, Užpalių parap., Utenos apskr., į Ameriką išvyko 1913 m. iš Rygos, kur dirbo gumos fabrike "Provodnik". Yra žinoma, kad 1928 metais jis gyveno Brooklyne, N. Y.

14. Liupnickas, Pranciškus, 1910 ar 1911 metais išvykęs iš savo gyv. vietos, Rudžiskos geležink., Trakų apskr. ir apsigyvenęs iš pradžios Cilval, Mass., o vėliau Lowell, Mass.

15. Luckus, Pijus ir jo brolis Antanas išvykę į Ameriką Jijus — 1910 m., o Antanas — 1909 metais. Pijus 1920 metais gyveno So. Boston, Mass. Dalyvavo Didžiajame Kare kaipo Amerikos kareivis. Antanas 1914 metais gyveno Cambridge, Mass.

16. Paškevičius, Kasperas, kurio adresas 1929 metais buvo šis: The Public National Trust Bank, 177 Broadway, New York, N. Y.

17. Ramanauskas, Feliksas, Mykolo sūnus, manoma, kilęs iš Normainių k. Šėtos valsč., Kėdainių apskr. Yra žinoma, kad 1922 metais jis gyvenęs 1755 Park Ave., New York, N. Y. Žinantieji apie Felikso Ramanausko gyvenamąją vietą, prašomi atsiliepti.

18. Kun. Remeika, Silvestras, buvęs ilgą laiką Brooklyno Karalienės Angelų parapijos klebonu. Žinoma, kad 1935 — 1936 metais sirgęs.

19. Riszkus (William) Vincas, prieš Didįjį Karą atvykęs į U. S. A. ir iki 1921 metų gyvenęs Attlasburg, Pa. Dirbęs anglių kasyklose ir turėjęs ūkį.

20. Stenham, Jan 1913 metais išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes ir apsigyvenęs Tamaque mieste, kame dirbo kasyklose. Manoma, kad jis kilęs iš Diržonių kaimo, Betygalios valsč., Raseinių apskr. Iš Tamaque miesto laiškus rašė iki 1922 metų.

21. Šulinskas, Jonas, Jono sūnus, prieš 40 metų išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes ir, manoma, 1896 — 1898 metais miręs Wilkes - Barre mieste. Turį apie jį daugiau žinių prašomi atsiliepti.

22. Vaidila, Kazimieras, kilęs iš Vaiguvos miestelio, Raseinių apskr. atvyko į Ameriką prieš 37 — 38 metus. 1914 metais jis gyveno Wilkes - Barre mieste, kur dirbo kasyklose.

23. Žabrauskas, Vladas, gyvenęs 1937 metais Rot. 58, Bat. 61 Albany St. Schenectady mieste. Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti ir pranešti savo adresą. Rašyti: Consulate General of Lithuania 16 West 75th St. NewYork,N.Y.

VIEŠAS PRANEŠIMAS
LDS Connecticut Apskr. Kuopoms

Pranešu, kad metinis LDS Connecticut apskričio susiviažiavimas įvyks 18 d. gruodžio, 1938 m. Sesijos prasidės 1-mą val. p. p., Šv. Andriejaus parapijos salėje, kampas Stanley ir Church Sts., New Britain, Conn. Malonėkite visų kp., atstovai dalyvauti šiame suvažiavime. Be to, prašome pagaminti gerų įnešimų organizacijos gerovei. Taipgi primenu, kad metinės Šv. Mišios už gyvus ir mirusius LDS narius įvyks 18 d. gruodžio, 8:30 val. ryte, Šv. Andriejaus par. bažnyčioje, New Britaine. Malonėkite visi nariai-ės dalyvauti šv. mišiose.

M. Mičiūnienė,
LDS Conn. Apskričio Raštininkė.

NAUJOS KNYGOS

SKAITYK — Rasi UŽSLĖPTĄ TURTĄ, parašė kun. V. Kulikauskas, MIC. Knygutėje labai suprantamai išdėstyta šv. mišių vertė ir nurodyta jų klausymo būdas. Kaina ..... 20c.

ŽYDŲ KARALIUS, drama. Vertė kun. Dr. Jonas Navickas, MIC. Kaina 25c

SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI NUO KRYŽIAUS, parašė kun. Pr. Juškaitis. Knygutė gražiai iliustruota Kristaus Kančios paveikslais. Kaina ..... 25c.

DU VAINIKU, scenos veikalas— tragedija penkiuose veiksmuose. Parašė kun. Dr. Jonas Navickas, MIC. Kaina ..... 25c.

PRANAŠYSTĖ, scenos veikalas. Iš anglų kalbos vertė kun. Dr. Jonas Navickas, MIC. Kaina .... 25c.

TIKĖJIMO SKYDAS, parašė kun. Juozas Židanavičius. Šios knygos autorius gražiai išaiškina Kristaus mokslo pagrindus. Taipgi savo knygoje vykusiai atsako į įvairius užmetimus bei priekaištus. Ši knyga turėtų rastis kiekvieno katalike namuose. Knyga yra 389 puslapių. Kaina tik ..... $1.00.

Knygos gaunamos: —
Darbininkas
366 West Broadway,
So. Boston, Mass.

MALDAKNYGĖS

JĖZAU, PAS MANE ATEIKI, juodi, tikros odos ir lankstūs viršeliai; apvalūs kampai $1.25

JĖZAU, PAS MANE ATEIKI, specialė vaikams maldaknygė, tinkama prie Pirmos šv. Komunijos, tikro kolenkoro viršeliai, mišių maldos iliustruotos paveikslais, paauksuoti kraštai, 254 pusl. 40c.

GARBĖ DIEVUI, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 384 pusl. ..... 65c.

SVEIKA MARIJA, juodi tikro kolenkoro viršeliai, raudoni kraštai, 384

ANGELAS SARGAS, tinkama vaikams, mažo formato, 127 pusl., ... 30c.

DIEVAS SU TAVIM, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 192 pusl. ..... 35c.

MALDAKNYGĖ, juodi drabužiniai apdarai, 255 pusl. ..... 65c.

MALDŲ RINKINĖLIS, juodi, odos imitacijos apdarai ..... 75c.

MALDŲ RINKINĖLIS, juodi tikros odos minkšti apdarai $1.50

MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai ..... 90c.

MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai su kabike $1.50

PULKIM ANT KELIŲ, juodi tikros odos apdarai, 555 pusl. $2.50

ŠVENTAS DIEVE, didelėmis raidėmis, tikros odos apdarai, kraštai gausiai auksuoti tikru auksu, 565 pusl. $3.00

pusl. ..... 65c.

VYRAI BROLIAI, specialė vyrams maldaknygė, parinktos gražiausios maldos, šilkinė labai plona popiera, juodi kolenkoro viršeliai $1.30

VYRAI BROLIAI, tikros odos apdarai, apvalūs kampai, tikru auksu auksuoti kraštai, 632 pusl. $2.50

DIDELĖMIS RAIDĖMIS MALDAKNYGĖ

'ŠVENTAS DIEVE'

"Šventas Dieve", — knygos formatas 5x 3½ colių, storumo colis. Juodi, tikros odos viršeliai; auksuoti kraštai.

Joje yra 9 litanijos ir Įvairiausių maldų.

Kaina $3.00

Kad parodyti kokios raidės didumo yra, čia talpiname šios maldaknygės raidžių nuotrauką "Stovi motina verkdama".

Stovi motina verkdama,
Ant to kryžiaus regėdama
Sūnų savo prikaltą.
O kaip širdis jos skaudėjo,
Kada mirštantį regėjo
Sūnų savo brangiausią.
Kursai, žmogau, neraudotum,

Užsakymus prašome siųsti:
DARBININKAS
366 West Broadway, So. Boston, Mass.

HERBLAX

Šie vaistai yra padaryti iš žolių. Gydytojai pataria juos naudoti kaip vaikams, taip ir suaugusiems nuo vidurių užkietėjimo.

Wellington & Co. Inc.
Laboratory at Norwood, Mass.

Edw. V. Warabow
(WRUBLIAUSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS
1156 Washington St.,
NORWOOD, MASS.
Tel. Norwood 1503
Brocktono Office:
24 Field St.
Tel. Brockton 2005

VALGOMŪJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS

Pirkti pas biznierius mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas
48 CRESCENT AVENUE,
Telephone COLumbia 6702
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

K. Šidlauskas
918 E. BROADWAY,
Tel. SOUth Boston 9367
Pristatau ICE CREAMĄ ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

Perkins Sq. Cash Market
POVILAS BALTRUSIŪNAS, Sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120
SO. BOSTON, MASS.

Profesionalai, biznieriai, pramoninkai, kurie skelbiasi "Darbininke" tikrai verti skaitytojų paramos. Visi skelbkitės "Darbininke".

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298
Vice-Pirm. — Ona Venienė, 311 K St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 1514 Columbia Rd., S. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markoniutė, 4115 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 0558-W
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston.
Kasos Gl.—Marijona Aukštikalnienė, 111 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnyčinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas, Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Albinas P. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 1514 Columbia Rd., S. Boston, Mass.
Iždininkas, Andrius Zaleskas, 702 Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka, Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

J. E. Kardinolas O'Connell Ragino Katalikus Išlaikyti Aukštus Idealus

Sekmadienį, gruodžio 11 d., Bostone (Katedros Mokyklos svetainėje) įvyko Šv. Vincento de Paulio draugijos (didžiojo Bostono) atstovų Komunijos pusryčiai. J. E. Kardinolas O'Connell pasakė trumpą ir turiningą kalbą apie krikščionišką labdarybę. Jis pasmerkė tuos, kurie dėl materialinių dalykų ginčijasi, ginčijasi ne tik pavieniai asmenys, bet ir tautos. Jo Eminencija savo kalboje iškėlė draugijos didelius darbus labdarybės dirvoje ir ragino katalikus išlaikyti aukštus idealus.

4 Banditai Apiplėšė 35 Vyrus

Sekmadienio vakare, gruodžio 11 d., keturi ginkluoti banditai įsibriovė į Luigi Dichardi, gyv. Granite St., South Braintree, Mass., daržinę, kur rado susirinkusius 35 vyrus. Banditai įsakė visiems vyrams nusimauti kelnes. Kada jie tai padarę, tai banditai iškratė kišenes ir pasiėmė pinigus, kurių buvę tarp 250 dolerių ir 300. Policija ir miestelio selectmanai dar nesužinojo dėl ko tie vyrai ten buvo susirinkę. Apiplėšti vyrai nesipasakoja. Spėiama, kad tai buvo gembleriai.

Munichо Konferencija Buvo Tikras Vaidinimas

Sekmadienį, gruodžio 11 d., kun. Edmund A. Walsh, S. J., Georgetown Universiteto viršininkas, pasakė kalbą Katalikų Moterų Lygos susirinkime, Copley Plaza, Bostone. Jis kalbėdamas apie Europos politiką pareiškė, kad keturių didžiųjų valstybių konferencija Muniche, Vokietijoje buvo tikras teatras. Aktoriai buvę iš anksto parinkti ir tt. Kun. E. Walsh, S. J. kreipia visų dėmesį į Lima, Peru Pan-Amerikos konferenciją ir žiūrėti ką padarys, kad apsaugoti krikščionybę ir demokratiją nuo Berlyno pagonizmo.

Sunkiai Serga Skudrienė

Pranešama, kad sunkiai serga p. Skudrienė, p. V. Skudrio, South Boston Supply savininko žmona. Linkime išsveikti.

KAM SUKTI GALVĄ — PALIKITE TĄ p. JUOZUI DILIUI

Iš tikrųjų, prieš Kalėdų šventes tai visiems didelis galvosukis — ką pirkti Kalėdų dovanoms. Kam sukti galvą, palikite p. Juozui Diliui, kuris yra senas biznierius, pardavėjas visokių auksinių, sidabrinių, auksuotų ir sidabruotų daiktų. Jis būdamas tokiame biznyje Jums patars ką pirkti ir labai nebrangia kaina, o dovana bus graži ir patenkins tą, kurį apdovanosite. p. Juozas Dilis užlaiko savo biznį "Darbininko" name 366 W. Broadwey, So. Bostone, ant 3-čių lubų.

Kiek teko nugirsti, jis jau pilnai yra pasiruošęs— turi pilniausį jų pasirinkimą. Taigi, užeikite pas p. Juozą Dilį, kuris Jums nuoširdžiai patarnaus, o be to pas jį pirksite pigiau negu kur kitur. Kaimynas.

Massachusetts Valstybės Sveikatos Departmento Komisijonierius

PRADĖJO EITI PAREIGAS

Dr. Povilas Jakmauh (Jakimavičius)

Boston, Mass. — Pereitą ketvirtadienį, gruodžio 8 d., vakare įvyko Massachusetts Valstybės gubernatoriaus tarybos susirinkimas. Susirinkimas užsitęsė iki po vidunakčio. Apie 11 val. vakare, gub. Charles F. Hurley įdavė savo tarybai užgirti ir Dr. Povilą Jakimavičių kaipo Valstybės Sveikatos Departmento Komisijonierių. Tuo laiku kada Dr. Jakimavičiaus vardas buvo paduotas tarybos posėdyje dalyvavo tik du respublikonai ir trys demokratai. Trys respublikonai tarybininkai: pp. Brooks, Tuckerman ir Lindsey buvo kur tai išėję. Dr. Jakimavičius užgirtas trims balsais prieš du.

Vėliau paaiškėjo, kad respublikonai patys susiskaldė dėl pozicijų ir paskyrimų. Tas išėjo į naudą Dr. Povilui Jakimavičiui ir visiems lietuviams, na ir visiems Massachusetts valstybės gyventojams, nes Dr. Povilas Jakmauh (Jakimavičius) yra tinkamas užimti sveikatos komisijonieriaus vietą.

Penktadienį, gruodžio 9 d., 12 val. vidudienį, Dr. Jakimavičius buvo prisaikintas ir pradėjo eiti komisijonieriaus pareigas.

Šeši gydytojai, kurie visą laiką buvo prieš Dr. Jakimavičių, gal dėl to, kad jis yra katalikas ir lietuvis. nes kitaip negalima suprasti tų daktarų priešingumo, nors jie įrodinėja, kad jis neturįs patyrimo administruoti komisijonieriaus ofiso, padavė peticija Aukščiausiajam Teismui, kad įsakytų valstybės sekretoriui nepasirašyti Dr. Jakimavičiaus paskyrimo. Teismas peticiją svarstys už kelių dienų. Dr. Jakimavičius jau eina pareigas. Jis yra įžymiausias gydytojas.

Dr. Povilas Jakimavičius gimė gruodžio 17 d., 1887 m., Vabalninke, Lietuvoje iš tėvų Jono (mirė 1909) ir Anastazijos (Strazdaitės) Jakimavičių. Iš Lietuvos į Jung. Valstybes atvyko 1891 m. ir atsivežė 4 metų amžiaus Poviliuką, dabartinį Massachusetts valstybės komisijonierių. Pirmiausia apsigyveno Athol, Mass. Į South Bostoną atvyko ir apsigyveno 1897 m.

Dr. Jakimavičius yra baibes So. Boston High School, Tafts Medikalę Kolegiją. Gydytojo laipsnį gavo 1912 m. Metus laiko praktikavo Carney ligoninėje, So. Bostone. 1913 m. atidarė savo ofisą adresu: 509 Broadway, So. Boston, kur ir dabar tebelaiko. Šiandien, kaip jau minėjome, Dr. Jakimavičius yra įžymiausias gydytojas, yra kelių Medikalių organizacijų pirmininkas, Carney ligoninės gydytojų štabo pirmininkas, Bostono Universiteto fakulteto narys, kelių ligoninių narys. Lietuvių ir kitataučių tarpe yra įsidirbęs kaipo įžymiausias gydytojas.

Dr. Povilas Jakimavičius yra vedęs 1917 m. p. Mary T. Mahoney. Sūnus lanko Holy Cross Kolegiją, o duktė žemesnę mokyklą.

Dr. Povilas Jakimavičius veikia ir lietuvių organizacijose ir yra kelių narių ir gydytoju. Buvo ir yra nuoširdus lietuvis.

Šis paskyrimas Dr. Povilo Jakimavičiaus yra didelė garbė ir pasididžiavimas visiems lietuviams, nes tai labai aukšta vieta Massachusetts valstybėje. Jo vadovybėje dirba virš dviejų tūkstančių įvairių profesijonalų, amatninkų ir paprastų darbininku sveikatos departmente. Lietuviai yra dėkingi Massachusetts valstybės gubernatoriui Charles F. Hurley už paskyrimą Dr. Jakimavičiaus tokion aukštom vieton ir gubernatoriaus tarybai už užtvirtinimą.

Mirė Dr. Magrath

Sekmadienio vakare, gruodžio 11 d. mirė Dr. George Burgess Magrath, 68 m. amžiaus, Suffolk apskričio medikalis egzaminatorius per 29 metus, ekspertas, kuris yra išaiškinęs daug kriminalių žmogžudyščių, Harvard medikalės mokyklos profesorius. Jis mirė staiga Massachusetts General ligoninėje, Bostone. Gyveno Botolph Klube, 4 Newbary St.

Ištraukia Kandidatūrą

Esu dėkingas tiems mano draugams, kurie balsavo už mane Lietuvių Piliečių Klubo nominacijose ir išrinko mane kandidatu į Klubo pirmininkus.

Bet kadangi Albinas Neviera irgi yra kandidatas į pirmininkus, ir mano manymu yra daug daugiau užsitarnavęs tos garbės ir yra pilnai kvalifikuotas tą vietą užimti, aš radau reikalingu ištraukti savo kandidatūrą. Aš pats, ir tikiuosi visi nariai, kuriems rūpi Klubo gerovė, balsuosime ir išrinksime p. Albiną Nevieną mūsų klubo pirmininku. Jonas J. Romanas.

J. E. Gubernatorius Charles F. Hurley,
kuris balandžio mėnesyj, š. m. paskyrė Dr. Jakimavičių Massachuseetts Valstybės Sveikatos Departmento Komisijonierium ir gruodžio 8 d. savo taryboje pravedė paskyrimą užtvirtinti. Džiaugiamės, kad nors kartą lietuviai įvertinti politikoje.

ATOSTOGOS LIETUVOJE

Rašo
Jonas Monèiūnas

Tęsinys

Penktadienį, birželio 3 d., 9:15 val. ryte, važiavome iš Kauno į tėviškę. Malonu ir linksma buvo važiuoti Lietuvos keleliais ir pamatyti gražius Lietuvos laukus. Važiuojam požemiu į Petrašiūnus, Palemoną, o iš čia geležinkelis skiriasi: viena šaka eina į Jonavą— Šiaulius, o kita į Kaišiadorys — Vilniu kur dabar yra tik vieni bėgiai, kiti išimti. Jeigu atgausime Vilnių, tai reikės ir kitų bėgių, kaip kad buvo prieš karą.

Važiuodamas iš Kauno visgi pamaniau sau, kad mus amerikiečius patiko tik Pavasarininkai, Ateitininkai ir p. Skipitis, o iš valdžios niekas. Kas gi ar ne Vyčiai ir Vyčių pritarėjai daugiausia darbavosi dėl Lietuvos ir ar ne jie daugiausia išpirko L. P. Bonų? Aišku, kad taip. Jeigu kitos srovės būtų tiek prisidėjusios, tai tik pamąstyk, gerb. skaitytojau, kas būtų padaryta dėl Lietuvos? O kada Vyčių ekskursija atvyko į Lietuvą, tai buvo ir tokių, kurie Lietuvos buvo visai nematę, o kiti nematė per keliosdešimts metų. Tai valdžiai jie nei neparūpo.

Štai ir Pamieris. Brolis su vežimu jau laukia. Važiavom traukiniais, laivu, automobiliais, o dabar važiuosime vežimėliu su vienu arkliu, nors arklys puikus, bet vienas. Važiuodami iš Pamierio užgirdome gegutę kukuojant: ku—ku. Aš broliui sakau: sustok, ir žmonos klausiu: ar girdi? Ji, sako, taip. Brolis klauso ir sako: "aš nieko negirdžiu". Sakau, gegutė kukuoja. "Tai"..., sako ir pradėjo važiuoti. Mat jam gegutės balselis neįdomus, o mums amerikiečiams kitaip.

Štai ir Kasparišk is ir kiti kaimai, ką sakau, kaimai. Kaimų jau nėra. Visi išdalinti sklipais. Nežinau nei kas kur gyvena. Jeigu po vieną susitikčiau, kur kitur, tai nė nepažinčiau. Kaikurie atrodo kur tai matyti. Štai ir mamytė. Pasenusi, apsiašarojusi. Tėvelio jau nėra, miręs šeši metai atgal. Kiek džiaugsmo ir verksmo. Tos valandos negaliu aprašyti kaip jaučiaus susitikęs mamytę, brolius, seseris ir visas gimines. Buvau užmiršęs pats save.

Šeštadienį, birželio 4 d. praleidžiau namuose ir pas gimines, o sekmadienį, Sekminių šventėje važiavome į Žiežmarius. Ten yra puiki bažnyčia, bet dar truksta bokšto (vienas jau yra), vargonų, varpų. Prelatas Sužiedelis pasakė gražu pamokslą, mat tą dieną minėjo Lietuvos krikštą.

Po pamokslo padarė Lietuvos vyskupų įsakymą kunigams neklausyti išpažinčių tų, kurie yra padarę žmogžudystę, kreivą priesaiką arba iš kerštо padegė kitų namus. Tokie nusikaltėliai pirmiausia turi kreiptis pas vyskupą ir gauti jo leidimą atlikti išpažintį.

Žiežmarių miestelis progreso nepadarė. Toks pat tebėra. Mažai lietuviškų įstaigų. Yra ūkio bendrovė ir kitos. Ten daug susitikau giminių ir pažįstamų. Bažnyčion eina gal biski ir mažiau, negu mano laikais, bet yra daug. Choras gražiai gieda. Bet gražiausia gieda tai kunigas vikaras. Turi puikų balsą. Žiežmarių parapijai būtinai reikia klebonijos, nes dabartinė statyta gal keli šimtai metų atgal, ir gali kada nors kunigus užgriūti.

Antrą dieną Sekminių važiavome į Rumšiškę. Žmonių buvo nedaug bažnyčioje. Bažnyčia statyta Vytauto laikais. Bažnyčios vidus apleistas. Naujas klebonas kun. Steikūnas kiek pataisė. Sako, kad 1894 metais, kada klebonu buvo kun. Peleckis, buvo pataisyta kiek altorius ir kitkas. Buvęs kleb. kun. Galkus prieš karą buvo surinkęs kiek pinigų ir jau plytas darė, bet užėjo karas, atėjo vagiai, jį patį kankino ir pinigus atėmę.

Bus daugiau

Remkite tuos profesionalus ir biznierius, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

GRABORIAI

S. Barasevičius Ir Sūnus
SENIAUSIAS ŠIOS VALSTYBĖS LIETUVIŲ GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU Boston 2590
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537.

Joseph W. Casper
(Kasperas)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS ir BALSAMUOTOJAS
NOTARY PUBLIC
502 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.
Residence: 198 M St., So. Boston.
Tel. SOU Boston 1437
Tel. SOU Boston 3960.

ZALETSKAS
Funeral Home
564 E. Broadway
So. Boston, Mass.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

Profesionalai, biznieriai, pramoninkai, kurie skelbiasi "Darbininke" tikrai verti skaitytojų paramos. Visi skelbkitės "Darbininke".

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

Juozas M. Dilis
Laikrodininkas
Parduodu įvairiausios rūšies auksinius ir sidabrinius daiktus.
Taipgi ir pataisau.
366 WEST BROADWAY
So. Boston, Mass.

Peter P. Plevack
(Plevokas)
Stogų dengėjas ir taisytojas.
Taiso ir stato kaminus.
Geras Darbas — Kainos Žemos
TURI 25 METŲ PATYRIMĄ
324 E St., So. Boston.
TEL. SOU 1452 — 9419
Apskaitliavimai ir patarimai dykai

Pechell Shoe Store
JUOZAS PEČIULIS, Savininkas
447 Broadway, So. Boston
Parduodu Overglobe ir kitų išdirbyščių čeverykus: vyrams, moterims ir vaikams.

Peter's Boston St. Garage ir Gasoline Station
119 Boston St.,
DORCHESTER
Shop Tel. Gen. 9296,
Namų — Col. 9057
Vietos 75 karams, taisome maliavojame ir alyvuojame automobilius ir trokus.
Peter Pilvinis, Sav.

Gražiausios Kalėdoms Gėlės
PAS LIETUVĮ GĖLININKĄ
Kalėdos yra didelė šventė. Kalėdose kiekvieni namai pasipuošia puikiausiomis gėlėmis, o ypač, Painsettia ir Azalia. Geriausia gėles bei bukietus pirkti pas lietuvį gėlininką kur rasite pilniausį pasirinkimą įvairių įvairiausių gėlių ir už mažą kainą. Ateikite pas mus ir pamatysite didelį jų pasirinkimą. Už pristatymą gėlių į namus kaip mieste taip ir Bostono apylinkėse nieko neskaitome.
BROADWAY FLORIST
323 W. Broadway, Tel. 4115, So. Boston, Mass.
A. ŽARDESKAS, Savininkas

Tel. TROwbridge 6330.
John Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET,
Kampas Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.
Ofiso Valandos: 2 — 4 ir 6 — 8.

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius
251 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.
TEL. SOU Boston 2660
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną
(pagal sutartį)

DAKTARAI

ADVOKATAI

A. J. YOUNG
(Jankauskas)
ADVOKATAS
OFISAS:
6 Beacon St., Boston.
Room 627, Tel. CAP 6154
NAMŲ:
101 Baxter St., So. Boston, Mass.
Tel. SOU 4673

Stephanie Watkevich
(STEFANIJA VATKEVIČIŪTĖ)
Advokatė
Atidarė Ofisą
32 Pleasant St.,
GARDNER, MASS.
Room 13, Tel. Gardner 1751

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

Vargonininkas

IEŠKO VIETOS. Esu gerai susipažinęs su bažnytine liturgine ir pasauline muzika. Vedu chorą, ir gerai valdau vargonus; galiu mokinti teatrus, operetes. Geras katalikas, blaivus, mylintis daug darbuotis; veikėjas, susipažinęs gerai su lietuvišku katalikišku, tautišku, organizaciniu veikimu. Turintis geras rekomendacijas.

Jeigu kuriam iš Gerbiamų klebonų reikalingas vargonininkas, tai prašau rašyti adresu:— DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. (13-16)

Sidlauskas Pharmacy
ALGIRDAS SIDLAUSKAS
Registruotas Vaistininkas
Mūsų vaistinėje galima gauti visokių lietuviškų žolių vaistų
373 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metu

INTERTYPOS FONDUI ŠOKIAI

Saldžiausios širdies V. J. L. R. K. Dr-ja ir Lietuvos Dukterų po Globa Motinos Švč. draugija nutarė bendrai surengti šokius naudai "Darbininko" Intertypos fondui. Šokiai įvyks Municipal salėje, Broadway, So. Bostone, vasario 18 dieną. Taigi prašome draugijų tą dieną kitų parengimų nedaryti — paremti rengiamus šokius šiam geram tikslui. RENGĖJAI.

JAUNIMO DARŽELIS

Dėdė Simas

Vėjas liūdnai pūtė šniokšdamas per medžių šakas. Aukštai padangėse milijardai žvaigždžių spindėjo, senas, visuomet besišypsąs mėnulis viską nušvietė. Mėnesiena. Labai gražus vakaras.

Vincas žengė mažais žingsniais upės link. Negalėjo atsigrožėt nakties gražumu, mėnulio spinduliai šokinėjo upės bangose. Užmiršo savo rūpesčius ir nuovargį po sunkaus dienos darbo. Nebenorėjo miegot, jautėsi, jog galėtų visą naktį vaikščioti ir tai nepailstų. Niūniavo po nosimi linksmą dainelę.

Prisiartinęs prie upės pamatė, kad koks tai žmogus sėdėjo jo pasirinktoj vietoj, kur jis mėgdavo sėdėti ir svajoti, kur jis mėgdavo žiūrėti į upės čiurlenimą, smarkų bangavimą; jam patiko burbuliuojančios bangos. Priėjęs arčiau, matė, kad tai Dėdė Simas. — "Geras vakaras, dėdė, ką čia veiki vienas?" — paklausė Vincas. Senukas, išgirdęs vyrišką balsą, norėjo pratarti piktą žodį, nes nenorėjo, kad kas kitas trukdytų jo ramumą, bet kai matė Vincą, tas piktumas pranyko ir linksmu balsu atsakė: "Ah! tai tu Vincai, ačiū už gerą vakarą, nieko čia neveikiu, tik taip sau sėdžiu ir prisimenu dienas, kai aš buvau toks jaunas, kaip tu — Dabar atsisėsk čia, jei turi laiko, aš papasakosiu apie save" — "Gerai paklausysiu, turiu daug laiko ir miego nenoriu". Vincas pažiūrėjo į senį, atsiminė tą dieną prieš porą metų, kai dėdė buvo atėjęs pas jo tėvą prašyti darbo. Jis buvo aukštas, raumeningas, plačiais pečiais, kurie buvo truputį sulinkę — tai metų išspausta žymė; žili, garbanoti plaukai, žili ūsai, teisingos mėlynos akys, kurios buvo šiek tiek apvilktos, gal nuo kokios nelaimės, jo lūpose visada dvelkė šypsena; visuomet darbštus, meilus, bet niekam dar nepasipasakojo savo gyvenimo. Todėl Vincas su smalsumu pasiruošė klausyti jo žodžių. Užsikūręs pypkę, senis pradėjo:

— Kiekvieną mėnesieną ateinu čia pasėdėti prie upės. Prisimenu jaunystės dienas, kai linksmai su kitais draugais žaidžiau prie šios upės. Tai buvo malonios, pilnos žaidimų, šposų, svajonių dienos. Nevieną kartą šioje vietoje svajojau, kad aš ateityje nuveiksiu didvyriškus darbus, suteiksiu tėvams džiaugsmo, o tėvynei garbės; įsivaizdavau kapitonu, kuris skraido žydriomis padangėmis, debesyse. Bet tas mano laimingas, linksmas dienas staiga sudrumstė liūdna žinia, skaudi tikrovė. Vieną dieną, sugrįžęs iš mokyklos, radau visus namiškius beverkiančius, paklausiau motutės: "Kodėl jūs verkiat?" Man atsakė: "tavo tėvas šiandien nelaimėje užmuštas. Man, tartum, kas kardu smeigė į širdį, skaudu, ašaros pačios pasipylė akyse, ir laisvai nuriedėjo žemyn, stovėjau lyg stabo ištiktas, nes savo tėvą labai mylėjau. Po to dar raminau mamytę, jaunesnius brolius ir seseles.

Buvau šešiolikos metų jaunuolis. Tai buvo mano žingsnis į vargą, sunkų darbą, į realybę, jau nebebuvo laiko svajoti, nes realybė išblaškė visas svajones, turėjau dirbt subrendusio vyro darbą, kad uždirbčiau duonelės mamytei, broliukams ir sesutėms. Sunku man buvo, bet aš kasmet stiprėjau, jaunesni du broliukai ir trys seserys užaugo, viskas vėl buvo tvarkoj mūsų namuose. Senukas sustojo kalbėjęs ir pažiūrėjo į upę, užmiršo, kad Vincas sėdi šalia jo. Po valandėlės jis tęsė — "Upeli, prisimeni tas dienas, kai sunkiai turėjau dirbt. Be abejo prisimeni tą dieną, kai aš išgelbėjau kaimyno dukterį iš tavo nasrų. Ji vėliau tapo mano mylima žmona, ji man atnešė džiaugsmo ir laimės, bet ir ją išplėšė iš manęs nežinoma liga. Suteikei man malonią progą, kai bandei ją priglausti savo nasruose. Atsimeni tas dienas, kai mane vadino stipriausiu žmogumi, kuris dirbo prie upės. Draugai ir priešai stebėdavos, kai nešdavau sunkiausius pundus iš laivų; kai niekas kitas negalėjo tiek pakelti, darbininkai draugai pakviesdavo mane: "Simas paneš, duokit Simui". Visur buvau žinomas, turėjau tiek ir tiek draugų. Negalvojau, kad kada nors pasensiu, bet apsigavau, metai paliko savo žymę ant manęs, dabar neesu toks vikrus ir drūtas, kaip pirma buvau. O tu, drauge, vis toks smarkus ir greitas. Upeli! Kodėl taip troški, kodėl toks neramus? Gal nori man pranešti liūdną žinią, gal nori pasakyti, kad tavyje rasiu ramumą ir savo laimę. Taip, drauge, per greit pasenau. Pirmiau vadino mane Simu, dabar vadina Dėde Simu. Upeli, tu dabar linksmas, greitas, bet tave, kada nors žmogus pakinkys, o gal ir išnyksi, kaip ir aš".

Baigęs savo kalbą senukas atsisėdo ir paskendo savo mintyse, jis žiūrėjo į upę žėrinčiomis akimis, Vincas, nenorėdamas jo trukdyti, paliko jį vieną. Eidamas namo, mąstė, kiek daug mėnulis yra nugirdęs į tą panašių širdies išpažinčių.

Antanas Dranginis

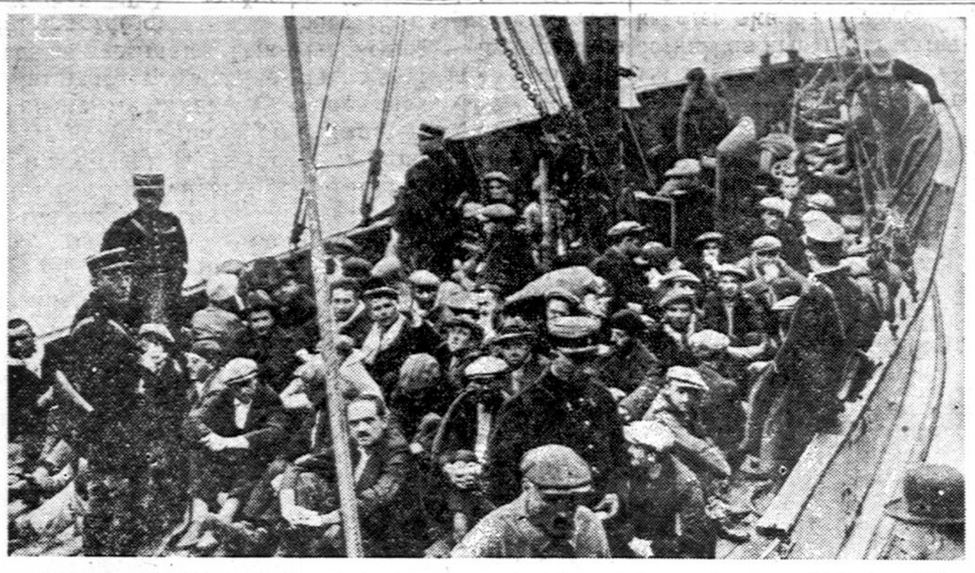

Čia parodo Prancūzijos kriminalistus, kuriuos laivu veža ant Velnio Salos, Prancūzijos Guiana. Per tris metus Prancūzijos valdžia nesiuntė kriminalistų ant tos salos, nes neturėjo paskyrusi pinigų, kurie buvo reikalingi pastatymui naujų namų, bet dabar, atsiradus vietų, vėl veža kriminalistus.

M. Dovydaitienė.

PRAGĖRĖ TAVE VAKAR...

Prietema.

Ką tik nusileido saulė. Dar nesenai jos rausvas spindulėlis perbėgo per Onelės seklytėlę. Pastebėjo tvarkingai sudėtus daiktus, pasigrožėjo jais. Seklyčios daiktų savininkė — geltonkasė Onelė. Ji buvo liūdna. Mėlynose akyse spindėjo ašara. Ji skendėjo atsiminimuose.

Jos kambary jauku. Visur jos darbas — aštuonyčiai ir keturnyčiai, raštuoti rankšluoščiai, skryniose baltutėlės drobės. Ant stalo įmerkti du balti astrai ir rūtos šakelė. Visur taip jauku, miela. O ji, Onelė, ta stambaus ūkininko duktė, liūsta.

Vakar pas ją buvo piršliai. Iš toli. Nepažįstami. Piršlys visus gausiai vaišino ir vynais girdė. Nesuvaldomu juodbėriu kiemą išmynė. Ir tą, taip gražiai dažytą, tvorelę išlaužė. Tėvams buvo džiaugsmo. O jai Jai širdį vėrė. Sakės pinigų neskaitomai turįs. Šį juodberį atsivesiąs. Daug gražių žodžių jai kalbėjo. Motinai ranką nubučiavo. Patiko jam Onelė, gelsvų kasų vainiku pasipuošus. Vyliojo jį tie gražūs tvarkingi namai, viso pilni, tos nepakeliamos skrynios, tie raštuoti audeklai.

Gražus jis. Akys tamsios, nejžvelgiamos. Juodi, išsidraikę plaukai krito ant aukštos kaktos. Onelė tai matė. Bet jo žvilgsnis ją baugino. Motina ją vis stūmė prie jo. Piršlius kalbino, vaišino. Jiems sakė:

— Jai nedrąsu. Mat, nepratus su svetimais... Dukteriai šnabždėjo:

— Kalbėk. Toks gražus. Ir kaip turtingas. Visos tau pavydės. Nebūk ožka...

Onelė matė jį. Girdėjo pagyromis persunktas kalbas. Bet Antanas? Tai Buivydų samdinys, kuris rankoves atsiraitęs, tvirtomis rankomis suspaudęs dalgį švytravo lankoj? Kas rytą skambėjo jo daina. Jis vis toks linksmas. Ji ir dabar girdėjo jo dainą. Jis jai nekalbėjo meilių žodžių, turtų nežadėjo. Bet jai tariant:

— Padėk Dieve!

Linksmai sakydavo:

— Ačiū. Bet kada tu padėsi, aš dvigubai dirbsiu. Ir jo veidas nušviesdavo malonia šypsena.

Antanas šėlstančiu juodbėriu pas ją nevažiavo, žaliu vynu staltiesės nelaistė, gražių žodžių nekalbėjo. Sakydavo:

— Kai gyvensim kartu tada teks daug dirbti, kad galėtume sau žemės nusipirkti ir triobas pastatyti. Pavargsim, bet savos žemės turėsim. Gražų sodą auginsim.

Tėvas nekartą Onelei sakė:

— Jei tu už Antano teki, tau žemės neduodu. Gėdą man senam darai. Jai peršasi riiktiniai, o ji į samdinius žiūri. Paleisiu pliką, tai pamatysi...

Šiandien ji viską prisimena. Antanas ryte buvo ir pasakė:

— Pragėrė tave vakar... Gal ir būsi už jo turtingesnė ir laimingesnė. Eik...

Ji matė, kaip jis galvą nuleidęs išėjo. Myli Onelė tą darbo vaikiną, vertina jo darbštumą. Ir laiminga būtų tik su juo. Bet motina. Ta žilagalvė senutė. Jai jaunystė taip svetima: juk ir ji per piršlius ištekėjo. Vargų daug turėjo. Karo metu net badauti tekę. Ji dabar jaučia tik pinigą ir turtą. Piršlius išleidus, ilgai kalbėjo savo vienturtei apie laimę, kurią turės ištekėjusi už jo. Nesuprato motina jos ašarų. Ramino senai žinomais žodžiais.

— Nemylėdama ir aš ėjau. Pripratau ir gerai. Žiūrėk, kiek turto turime. Nežūsi ir tu. Mums seniems garbę padarysi. Antanas irgi geras, bet neturtingas. Už jo eisi, tėvas išvarys, nieko neduos. Kas mane seną globos? Nepalik manęs...

Motinos ašarų paveikta, tėvo griežto žodžio "eisi" pasmerkta, ji ryžos. Gailiomis ašaromis apverkus skaisčiąją meilę, skaudų "sudie" Antanui tarė. Ryt su tėvais žvalguosna rengiasi. Pakėlė galvą. Akyse begalinis liūdesys. Iš krūtinės išsiveržė atdūsys. Suklupo, sulinko prie Nukryžiuotojo kojų ir vienintelis žodis išsprūdo: "Viešpatie". Siela šaukės stiprybės. Nesustabdomi kukčiojimai pripildė seklytėlę. Auštant pakilo suvargusiu veidu, bet ryžtumu lūpose:

— Dėl tavęs, motute, šią auką darau, tau senatvę lengvinti lieku. Tavo palaimos trokštu.

Pilni jaunikio aruodai. Tvartuose daug juodmargių. Juodbėriai žvengimu sveikina svečius. Sena anyta būsimai martelei mielius žodžius kalba. Daug dalies sūnui žada. Onelė nieko negirdi. Ji klaidžioja akimis. Jai taip visi svetimi. Veltui jos būsimasis Jonas meilinas, degtine vaišina. Ji nelinksma. Sutarta vestuvių laikas. Ji su viskuo sutinka. Džiaugias visi. Kelia stiklelius už jų laimę. Bet ji lyg laidotuvių gaidą girdėtų.

Triukšmingos buvo vestuvės. Daug suvalgyta, išgerta, daug dainų dainuota. Laimės jauniesiems linkėta. Onelei vis skausmas širdy. Šypsena lūpose tik retas svečias. Ir vyro dalis nedžiugino jos.

Prabėgo kiek laiko. Jonas nebuvo toks meilus jai. Rūsčiais žodžiais jos senus tėvus užgauliojo. Tėvų kruvinu prakaitu įgytą turtą niekino. Savo dalia didžiavos. Žiaurus jis buvo. Pailso ji nuo darbų. Širdį graužė kaskart didėjanti nesantaika. Ji bėga, skuba, bet vis negerai. Jautė, kaip ėda kažkas krūtinę. Ir galvą kasdien skauda. Tylėjo.

Aušo gražus pavasaris. Medžių pumpurai rengėsi sprogti. Onytės širdy brendo gyvybė. Ji pati vis silpnėjo. Medžiai pasipuošė švelnučiu žaliu rūbu. Paukščiai pragydo tūkstančiais balsų. Žemė alsavo gyvybe.

Jono namus aplankė viešnia. Ji pasiėmė savo dalią. Onelė davė pasauliui silpnutį mažą sūnelį, o ji pati Aukščiausiojo pašaukta, skendėjo žieduose. Netesėjo motulei žadėto žodžio: paliko ją skausmo apsuptą ir senatvės ramščio netekusią...

"L."

TELEPATIJA

Telepatija yra slapta žmogaus jėga, veikianti kitą be pojūčių organų pagalbos. Ne visi žmonės apdovanoti tokia jėga, bet pasaulyje netrūksta tokių retenybių, ir su jų pagalba tenka kelti aikštėn didžiausias paslapties apsuptus blogus žmonių darbus.

Benrbergo mieste, Vokietijoje, gyvena dabar mokytojas Aš Drostas, kurio telepatiškas gabumas pranešа visa, kas iki šiol toje srityje buvo girdėti. 1921 pražuvo vienam daržininkui nuo rašomojo stalo iš geležinės dėžės žymi pinigų suma. Policijos pastangos susekti nusikaltėlį buvo bergždžios. Pradžioje buvo įtariamas daržininko žentas ir stalius, kuris prieš pinigų žuvimą nukentėjusio namuose buvo dirbęs, bet neradus įrodymų, policijai teko ieškoti kitų kelių susekti piktadarius. Kriminalinės policijos viršininkas turėjo šauktis Drosto pagalbos, nors nebuvo įsitikinęs, kad to mokytojo darbas pasiseks. Vieną sekmadienio rytą atvyko Drostas su savo palydovu — mediumu į nusikaltimo vietą. Jis užhipnotizavo (užmigdė) pastarąjį, ir šis ėmė vykdyti tai, kas turėjo sąryšį su vagyste. Paėmęs iš sieninės spintos raktų ryšulėlį, jis atidarė atitinkamu raktu stalinę, paskui geležinę dėžę ir pareiškė, kad ten trūksta 12965 markių. Dabar buvo pas jį atvesti įtariami asmens, tačiau Drosto mediumas nereagavo. Tačiau, kai atsirado kambaryje senas šeimininko tarnas, mediumas suriko: "Štai vagis". Nelengva buvo tikėti, kad tas jau 20 metų daržininko namuose tarnaująs ir užsipelnęs pilną šeimininko pasitikėjimą žmogus būtų galiausiai pasikėsinęs į svetimą turtą. Bet mediumo pareiškimas vagį taip paveikė, kad tas tučtuojau prisipažino pavogęs pinigus savo dukters kraičiui. Įdomu bus paminėti dar ir kitą įvykį, kurs patvirtina Drosto telepatišką jėgą ir jos naudingumą sunkiais nusikaltimo klausimais. — Pirklys Hesė vedė dirbančią jo įstaigoje mergelę. Pagyvenus jiems ramiai dvi savaiti, vieną rytą žmona buvo rasta prigėrusi statinėje. Kadangi tat įvyko miegamajame kambaryje, buvo, žinoma, įtariamas vyras ir suimtas, nors jis griežtai gynėsi nenužudęs žmoną.

Jo pareiškimu, žmona naktį negalavusi, bet paskui jis užmigęs ir tik ryto metą patyręs, kad ji negyva. Negalima buvo patirti, ar ji apalpusi įkišo galvą į statinę ar tai buvo smurtas. Pakvietus Drostą su mediumu teko įrodyti, kad Heesė, kai žmonai užėjo blogumas, trynė ją šiurkščia medžiaga, laikydamas veidu viršum vandens, ir kad netrukus veidui pasinėrus jai reikėjo užtrokšti. Kitą dieną, kai Heesei mediumo padarinys buvo patiektas, jis neneigė, kad kaip per sapną jam tie vaizdai esą atmintyje, bet tikrai jis neatsimenąs, kad tą piktą darbą būtų atlikęs. Teismas su Heesės pareiškimais nesutiko ir nuteisė jį 10 metų kalėti.

Minėtieji įvykiai įrodo, kaip svarbi esti kartais telepatija.

Ū.V.Ž.

Profesionalai, biznieriai, pramoninkai, kurie skelbiasi "Darbininke" tikrai verti skaitytojų paramos

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.

BROCKERT'S ALE
PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ
IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!
Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.
Brockert's ALE
60 Ellsworth St. Worcester, Mass.
Telefonas Worcester, 5-4335
BOSTON BRANCH 1410 Columbia Rd., South Boston
PHONE So. Boston 2271

Geriausia Kalėdų Dovana Laikraštis Darbininkas
Daugelis suka galvas — galvoja ką davus savo draugams Kalėdų dovanų. Geriausia ir naudingiausia dovana, tai dukartsavaitinis laikraštis "Darbininkas", kuris yra plačiausiai skaitomas ir geriausiai mėgiamas laikraštis.
Imant du sykiu į savaitę metams kainuoja $4.00
Į Lietuvą metams $5.00
Pusei metų $2.00
Pusei metų $2.50
Išpildykite kuponą ir pasiųskite su money orderiu sekančiu adresu:
DARBININKAS
366 West Broadway, So. Boston, Mass.
Šiuomi siunčiu už "Darbininką" $..... ir prašau siuntinėti sekančiu adresu:
Vardas .....
Adresas .....
.....